

Τεχνολογικό Ίδρυμα Πατρών

Σχολή Διοίκησης & Οικονομίας

Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Ο Νομός Αιτωλοακαρνανίας ως τόπος τουριστικού προορισμού. Η θέση του στην περιφέρεια της δυτικής Ελλάδος. Σημερινή πραγματικότητα και προοπτικές.

Σταφυλά Κυριακή

Εποπτεύουσα καθηγήτρια: Δρ Ζαφειροπούλου Αναστασία
Αναπληρώτρια καθηγήτρια

Πάτρα, 2008

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	3
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
Ο Νομός Αιτωλοακαρνανίας	4
Κεφάλαιο 1:Αναλυτική περιγραφή των κυριότερων περιοχών του νομού.	8
Γενικά	8
Μεσολόγγι	10
Αγρίνιο	13
Ναύπακτος	15
Άνω χώρα	18
Αντίρριο	18
Βόνιτσα	19
Μύτικας	20
Αστακός	20
Αιτωλικό	21
Θέρμο	22
Αμφιλοχία	23
Πάλαιρος	25
Θύρειο	26
Κεφάλαιο 2:Περιγραφή φυσικών πόρων-έργων	27
Λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου	27
Αμβρακικός κόλπος	29
Αλυκές Μεσολογγίου	30
Λίμνη Τριχωνίδα	31
Λίμνες Ξηρομέρου και Βάλτου	33
Λίμνη Οζερός	33
Λίμνη Αμβρακία	35
Λίμνη Βουλκαριά	36
Δέλτα Αχελώου	37
Το Φαράγγι της Κλεισούρας	38
Άλσος Φράξου Λεσινίου	39
Αράκυνθος	40
Παναιτωλικό	40
Γέφυρα Ρίου-Αντίρριου	41
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Αναφορά και Περιγραφή Αρχαιολογικών Τόπων	44
Αρχαιολογικός Χώρος Καλυδώνας	44
Αρχαιολογικός Χώρος Στράτου	46
Η Ακρόπολη της Αιτωλίας	46
Μουσείο Θέρμου	47
Το Κάστρο της Ναυπάκτου	48
Το πάρκο Θερβάντες	51
Λαογραφικό Μουσείο Αγρινίου	51
Δημοτικό Πάρκο Αγρινίου	52
Θεαματικοί κήποι	53
Η παπαχαραλάμπειος βιβλιοθήκη	54
Μουσείο <<ιερού αγώνος 1821-νικολαου ε. Φαρμάκη>>	55
Ο κήπος των ηρώων	55
Μουσείο Ιστορίας και Τέχνης	56
Λαογραφικό Μουσείο	56
Μουσείο Κωστή Παλαμά και Τρικούπη	57
Μουσείο Β.Κατράκη	57
Ναός Διός Στράτου	58
Κεφάλαιο 4: Εναλλακτικές μορφές τουρισμού	59
Θαλάσσιο σκί	60
Ιππασία- Rafting- Mountain bike- Paintball- Monoraft- Hotdog	62
ΓΑΛΑΖΙΕΣ ΣΗΜΑΙΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ 2006	63

Ιστιοπλοΐα στο Νομό Αιτωλοακαρνανίας	64
Ορειβατικός σύλλογος Αγρινίου	66
Ορειβατικός σύλλογος Μεσολογγίου	68
Η Μονή Βαρνάκοβας	68
Άγιον Όρος Βαράσοβας	69
Παναξιιώτισσα (Ναός Κοίμησης Θεοτόκου)	71
Μονή Αγίου Ιωάννη Βομβόκου	71
Η Μονή Αμπελακιώτισσας	72
Άγιος Νικόλαος ο Κρεμαστός	73
Ζωοδόχου Πηγής-Αγία Ελεούσα	74
Μονή Ρέθα	74
Ιαματικές πηγές	75
Κεφάλαιο5:Αναφορά τουριστικών καταλυμάτων στο Νομό	76
Μεσολόγγι	76
Αιτωλικό	76
Αστακός	76
Αγρίνιο	76
Αμφιλοχία	76
Αντίρριο	77
Βόνιτσα	77
Θέρμο	77
Μύτικας	77
Μενίδι	77
Ναύπακτος	78
Πάλαιρος	78
Κεφάλαιο 6: Ενισχύσεις για την ανάπτυξη του νομού Αιτωλοακαρνανίας	79
Ανάπτυξη αγροτουρισμού	83
Προγράμματα	84
ΔΡΑΣΕΙΣ	84
Κοινοτική Πρωτοβουλία Leader +	84
Κοινοτική Πρωτοβουλία EQUAL	84
Κοινοτική Πρωτοβουλία INTERREG III C/East – INNOREF	86
ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ	86
Συμμετοχή στη διαχείριση προγραμμάτων:	87
Δομή στήριξης υπουργείου γεωργίας	87
Κετα δυτικής Ελλάδας	87
«Εγρήγορση»	88
«Κοινοτική Πρωτοβουλία INTERREG IIIB/CADSES/WAREMA »	88
Προγράμματα που έχουν υλοποιηθεί :	88
Κοινοτική Πρωτοβουλία Leader II	88
Πρόγραμμα συνοδευτικών υποστηρικτικών υπηρεσιών «ο πλατών»	90
Integra	90
Επιχειρησιακά Σχέδια Καποδιστριακών Δήμων	90
Σχέδια δράσης που έχουν καταρτιστεί για λογαριασμό φορέων:	92
Κεφάλαιο 7:Η τουριστική κίνηση στο νομό Αιτωλοακαρνανίας	95
ΕΠΙΛΟΓΟΣ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	97
BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	100
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	100
ΙΣΤΟΓΡΑΦΙΑ	100

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η εργασία αναφέρεται στο τουρισμό του νομού Αιτωλοακαρνανίας και ειδικότερα στις προοπτικές του και στη σημερινή πραγματικότητα.

Συγκεκριμένα γίνεται αναλυτική περιγραφή των κυριότερων περιοχών του νομού ,όπως το Μεσολόγγι, Αιτωλικό, Ναύπακτος, Αστακός κ.τ.λ., και αυτό περιλαμβάνει, Ιστορικά στοιχεία, φυσικά κάλλη, έθιμα και την οικονομική κατάσταση της κάθε περιοχής. Επίσης αναλύονται οι φυσικοί πόροι-έργα του νομού, όπως η λιμνοθάλασσα του Μεσολογγίου η οποία είναι υγρότοπος διεθνούς σημασίας, η λίμνη Τριχωνίδα η οποία έχει χαρακτηριστεί ως βιότοπος και έχει ενταχθεί στο δίκτυο Natura 2000, ο Αμβρακικός κόλπος ο οποίος είναι και αυτός σημαντικός σε χλωρίδα και ιχθυοπανίδα καθώς και η γέφυρα του Ρίου-Αντιρρίου ένα από τα πιο σημαντικά έργα στο νομό.

Ο νομός Αιτωλοακαρνανίας αποτελεί κομμάτι της ιστορίας για αυτό και δεν θα μπορούσαμε να παραλείψουμε τους αρχαιολογικούς χώρους και τα ιστορικά του μνημεία. Ακόμη στο νομό άρχισαν να αναπτύσσονται εναλλακτικές μορφές τουρισμού, όπως διάφορα σπόρ, θρησκευτικός τουρισμός και γίνεται πλήρης αναφορά αυτών.

Τέλος γίνεται αναφορά στα τουριστικά καταλύματα του νομού(ποια είναι), στη τουριστική κίνηση βάση στατιστικών στοιχείων όπου υπήρχε αύξηση του ποσοστού με τα χρόνια, αλλά και σε προγράμματα ή έργα τα οποία με την υλοποίηση τους ανέδειξαν και θα αναδείξουν το νομό και θα τον βοηθήσουν να αναπτυχθεί τουριστικά.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Νομός Αιτωλοακαρνανίας

Η Αιτωλοακαρνανία καταλαμβάνει το δυτικό τμήμα της Στερεάς Ελλάδας και είναι ο μεγαλύτερος σε έκταση νομός της χώρας, με πληθυσμό που φτάνει τους 288.000 κατοίκους. Διοικητικά χωρίζεται σε πέντε επαρχίες Μεσολογγίου, Τριγωνίδας, Ναυπακτίας, Βόνιτσας και Ξηρομέρου, με κυριότερες πόλεις το Μεσολόγγι (πρωτεύουσα του νομού) το Αγρίνιο, την Αμφιλοχία και την Ναύπακτο.

Η Αιτωλοακαρνανία διαθέτει ποικιλία τοπίων που σπάνια συναντά κάποιος συγκεντρωμένα στα πλαίσια ενός νομού. Τρία ορεινά συγκροτήματα καταλαμβάνουν το βορειοδυτικό και νότιο τμήμα του νομού και ταυτόχρονα διατρέχονται από τρεις μεγάλους ποταμούς (τον Αχελώο, τον Έυηνο και τον Μόρνο) προσφέροντας στον επισκέπτη τη δυνατότητα να θαυμάσει ένα απέραντο φυσικό μεγαλείο. Είναι η πρώτη παραγωγός καπνού περιοχή της χώρας, η Τρίτη στην παραγωγή τυριού και η Πέμπτη στην παραγωγή κρέατος. Φημισμένη για τον πλούσιο οικολογικό της πλούτο η Αιτωλοακαρνανία, διαθέτει άφθονες ακτές και ακρογιάλια.

Ο νομός Αιτωλοακαρνανίας είναι από τους πιο πλούσιους νομούς της χώρας σε λίμνες. Στο βορειοδυτικό άκρο του νομού, στη χερσόνησο της Στέρνας, νότια της εισόδου του Αμβρακικού, βρίσκεται η λίμνη Βουλκαριά. Η έκτασή της δεν είναι σταθερή, γιατί αυξομειώνεται ανάλογα με το ύψος των βροχοπτώσεων στην περιοχή, γι' αυτό άλλωστε και οι όχθες της είναι συνήθως βαλτώδεις.

Όταν η λίμνη υπερχειλίζει, τα νερά διοχετεύονται στον Όρμο του Αγίου Νικολάου.

Η λίμνη Αμβρακία βρίσκεται και αυτή στο βόρειο τμήμα του νομού, νότια της Αμφιλοχίας, και τα νερά της καλύπτουν επιφάνεια 12 χλμ².

Η λίμνη Οζερός βρίσκεται νότια της Αμβρακίας και μέσα στο ίδιο βύθισμα μ' αυτή. Η έκτασή της καλύπτει 10 χλμ.², έκταση που το χειμώνα συχνά αυξάνεται ανάλογα με το ύψος των βροχοπτώσεων στην περιοχή. Η δημιουργία της οφείλεται στον εγκλωβισμό νερού από την κοίτη του Αχελώου, δηλαδή είναι λίμνη δι' αποφράξεως, όπως την αποκαλούν οι τεχνικοί.

Η μεγαλύτερη λίμνη της Ελλάδας είναι η Τριχωνίδα που βρίσκεται στο νότιο τμήμα του νομού και έχει έκταση 97 χλμ². Στα δυτικά της Τριχωνίδας υπάρχει η "μικρή αδελφή της" η Λυσιμαχία με επιφάνεια 13-14 χλμ². Στις δύο αυτές λίμνες συγκεντρώνονται τα νερά από τα βουνά Παναιτωλικό και Αράκυνθο, που όταν υπερχειλίζουν διοχετεύονται στον Αχελώο, με τη διώρυγα του Δίμικου ή Κύαθου, η οποία ενώνει τις δύο λίμνες με το μεγάλο ποτάμι.

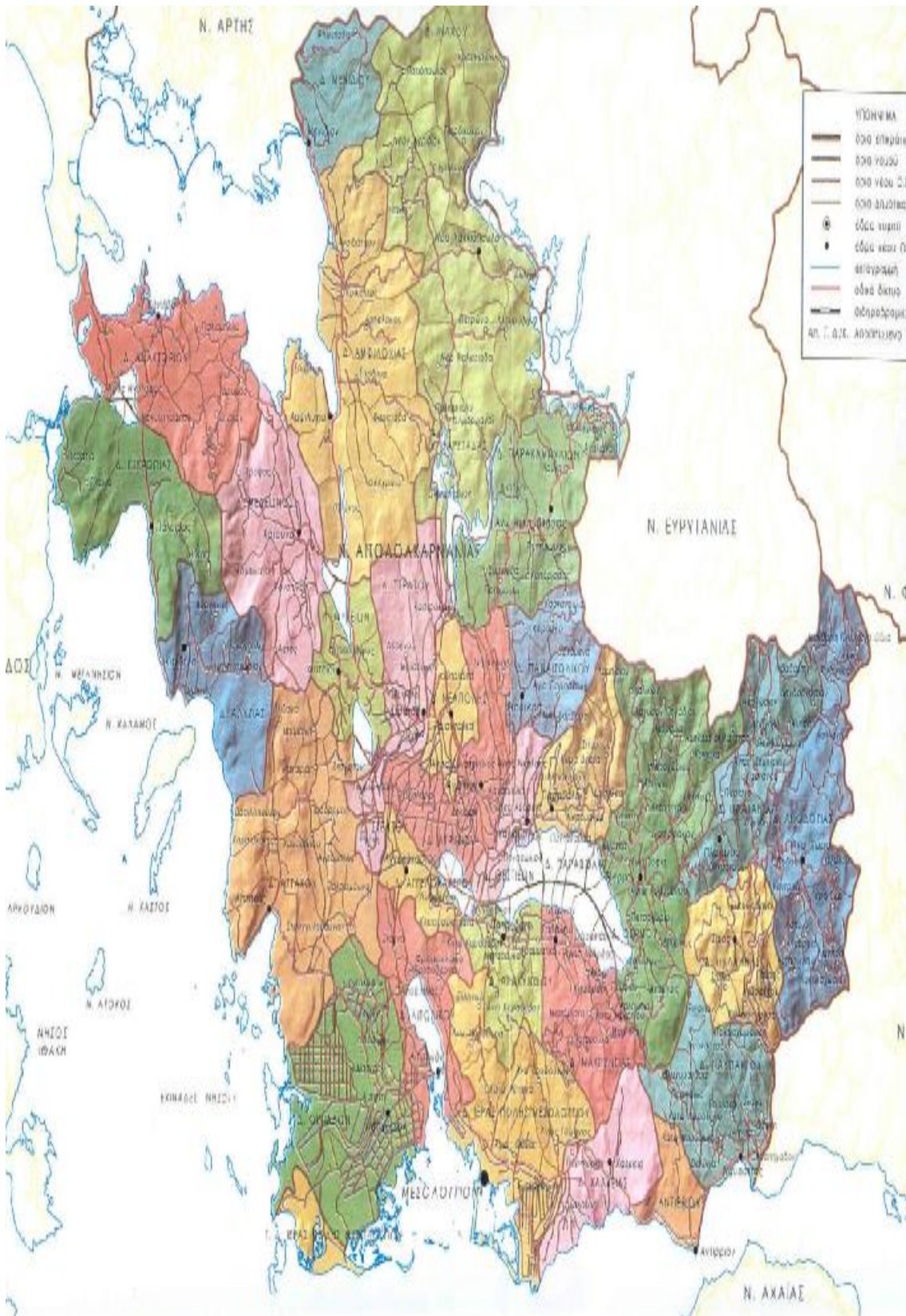
Στο βορειοανατολικό κέντρο του νομού υπάρχει η τεχνητή λίμνη των Κρεμαστών (Natura 2000), η οποία σχηματίστηκε μετά την κατασκευή φράγματος, για τη δέσμευση των νερών του Αχελώου, του Αγραφιώτη και του Ταυρωπού.

Το μεγαλύτερο όμως μέρος της λίμνης βρίσκεται στο νομό Ευρυτανίας. Νοτιότερα, κοντά στα χωριά Αστράκι και Στρατός, έχουν δημιουργηθεί δύο ακόμα τεχνητές λίμνες με δημιουργία αντίστοιχων φραγμάτων. Τα νερά και των τριών αυτών τεχνητών λιμνών κινούν αντίστοιχους υδροηλεκτρικούς σταθμούς. Ο νομός Αιτωλοακαρνανίας κατέχει την πρώτη θέση στη χώρα μας στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

Το μεγαλύτερο τμήμα του νομού βρίσκεται εντός της ζώνης του φλύσχη και γι' αυτό σε πολλά σημεία γίνονται κατολισθήσεις. Στα δυτικά η περιοχή που περιλαμβάνει τα Ακαρνανικά συγκροτείται από ασβεστόλιθους διαφόρων ηλικιών και εμφανίζει πολλά ρήγματα.

Στα ορεινά της Αιτωλοακαρνανίας το κλίμα είναι ψυχρό ενώ στις χαμηλές και τις παράκτιες περιοχές είναι μεσογειακό. Το Δυτικό τμήμα και ιδιαίτερα τα Ακαρνανικά όρη δέχονται πολλές βροχοπτώσεις. Οι βροχοπτώσεις ελαττώνονται στις κεντρικές περιοχές του νομού και αυξάνονται πάλι στο ανατολικό τμήμα του. Πιο συγκεκριμένα, οι βροχοπτώσεις στο Αγρίνιο φτάνουν τα 899 χιλιοστά και στο Μεσολόγγι τα 792 χιλιοστά.

Η Αιτωλοακαρνανία με την ποικιλία και την απέραντη ομορφιά των τοπίων της έχει διάπλαση το δικό της μοναδικό χαρακτήρα και έχει καταστεί απαραίτητος προορισμός για τους λάτρεις της φύσης, επισκέψιμος και γοητευτικός όλες τις εποχές του χρόνου.

Νομός Αιτωλοακαρνανίας

Κεφάλαιο 1: Αναλυτική περιγραφή των κυριότερων περιοχών του νομού.

Γενικά

Το Μεσολόγγι αποτελεί την Ιερή πόλη της Ελλάδας και είναι κυρίως γνωστό από την ηρωική έξοδο των Ελεύθερων Πολιορκημένων τον Απρίλιο του 1826. Αξιοθέατα μεταξύ άλλων είναι η πύλη της εξόδου, ο κήπος των ηρώων, το άγαλμα του Βύρωνα και τα μουσεία του. Ιδιαίτερο χαρακτήρα του προσδίδει η λιμνοθάλασσα με τις ψαροκαλύβες, τις λεγόμενες πελάδες, που έχουν χτιστεί μέσα στα νερά και στερεώνονται σε ξύλινους πασσάλους. Έξω από την πόλη βρίσκεται το ιστορικό μοναστήρι του Αγίου Συμεών σε πανέμορφη τοποθεσία και λίγο μακρύτερά η Αρχαία Πλευρώνα και η Αρχαία Καλυδώνα.

Σε απόσταση 15χλμ. Από το Μεσολόγγι βρίσκεται το μικρό πυκνοκατοικημένο νησάκι του Αιτωλικού που συνδέεται με την ξηρά με μια γέφυρα 300μ και είναι ένα γραφικό χωριό με πολύχρονη ναυτική παράδοση.

Η δεύτερη σε πληθυσμό πόλη το Αγρίνιο είναι μια σύγχρονη πολιτεία με καλή τουριστική υποδομή και παραγωγικό κέντρο με κύριο προϊόν τον καπνό. Αξίζει να περπατήσετε στο Δασύλλιο για να απολαύσετε τη θέα στον κάμπο και να επισκεφθείτε την Αρχαία πόλη Βουκάτιο. Μπορείτε να συνδυάσετε μια βόλτα στη λίμνη Τριχωνίδα, τη μεγαλύτερη λίμνη της Ελλάδος και στον Αρχαίο Θέρμο που ήταν μεγάλο κέντρο της Αιτωλικής συμπολιτείας, με μια παράλληλη ξενάγηση στο αρχαιολογικό χώρο των Οινιάδων και του Αρχαίου Στράτου. Κοντά στο Αγρίνιο βρίσκεται το φράγμα του Αχελώου με τη μεγάλη γέφυρα μήκους 1.600μ, η οποία ενώνει την Αιτωλία με την Ακαρνανία.

Μια ακόμη όμορφη αμφιθεατρικά κτισμένη πόλη είναι ο Αστακός που εγκλωβίζεται στη μια πλευρά της από ένα απότομο ορεινό όγκο και ανοίγεται από την άλλη στην ελευθερία της θάλασσας.

Το διαμάντι όμως της περιοχής είναι ο Αμβρακικός κόλπος και η Βόνιτσα μια όμορφη παραλιακή κωμόπολη στην είσοδο του, αποτελεί ιδανικό μέρος για τις διακοπές. Στο Μενίδι ένα ακόμη παραλιακό χωριό του Αμβρακικού με αρκετή τουριστική κίνηση.

Η Ναύπακτος είναι μια πανέμορφη πόλη κτισμένη αμφιθεατρικά σε πευκόφυτη πλαγιά. Η είσοδος στην πόλη είναι γοητευτική για τον επισκέπτη καθώς αντικρίζει το περίφημο κάστρο και τον παραδοσιακό οικισμό της. Σε απόσταση λίγων χιλιομέτρων απλώνονται οι καταγάλανες παραλίες Ψάνη και Γρίμπομπο, με ακτές οργανωμένες από τον Ε.Ο.Τ. Επίσης έχει ένα καλοδιατηρημένο Βενετσιάνικο κάστρο και διαθέτει ωραίο λιμάνι με 2 γραφικούς πύργους στην είσοδό του.

Ιδιαίτερη σημασία για την Αιτωλοακαρνανία έχει το Αντίρριο το οποίο αποτελεί σημαντικό συγκοινωνιακό κόμβο καθώς συνδέεται με γέφυρα με την Αχαΐα. Ακόμη και σήμερα σώζονται σημαντικά τμήματα από το μεσαιωνικό κάστρο του.

Κατά τους Αρχαίους χρόνους οι Αιτωλείς και οι Ακαρνάνες ζούσαν ξεχωριστά, αποτελώντας δυο διαφορετικές και ανταγωνιζόμενες ομάδες. Ως κοινή ομάδα συγκροτήθηκαν κατά τη Ρωμαϊκή περίοδο (από το 197 πχ. και μετά), όταν υποχρεώθηκαν από τον Οκτάβιο να ενταχθούν στην επαρχία της Αχαΐας. Η Αιτωλοακαρνανία έγινε θέατρο πολλαπλών επιδρομών από τα βαρβάρικα φύλα, από τον 3^ο αιώνα και μετά. Το 1204 έγινε μέρος του Δεσποτάτου της Ηπείρου, ως το 1339. Κατά την περίοδο της τουρκοκρατίας υπήρξε ένα από τα κέντρα του απελευθερωτικού αγώνα. Χαρακτηριστικό της συνεισφοράς της υπήρξε η αντίσταση του Μεσολογγίου και η ηρωική Έξοδος το 1826, καθώς και η έντονη δράση που ανέπτυξαν ο Ευγένιος και ο Κοσμάς ο Αιτωλός, έναν αιώνα νωρίτερα

Μεσολόγγι

Το Μεσολόγγι πρωτεύουσα του νομού Αιτωλοακαρνανίας, ιδρύθηκε το 13^ο αιώνα από Δαλματους πειρατές πάνω σε τρεις νησίδες που αργότερα ενοποιήθηκαν. Σύμφωνα με την κυρίαρχη ιστορική άποψη, η ονομασία του προήλθε από τον συνδυασμό των Ιταλικών λέξεων mezzo langhi (mezzolanghi) που σημαίνει στο μέσον λιμνών' ή messo langhi (messolanghi) που σημαίνει 'τόπο εν μέσω λιμνών'. Μέχρι το 1700 το Μεσολόγγι βρισκόταν κάτω από την Ενετική Κυριαρχία. Οι κάτοικοι του ήταν στην πλειοψηφία τους ψαράδες. Οι κατοικίες τους ήταν καλύβες, κατασκευασμένες από αδιάβροχο χορτάρι (ρένα) και καλάμι, στερεωμένες σε πασσάλους για να μην έρχονται σε επαφή με τη θάλασσα. Από τότε μέχρι σήμερα ονομάζονται πελάδες (σπίτια του πελάγου). Το 1770 κατά τα Ορλωφικά ο Μεσολογγίτικος στόλος καταστράφηκε και περιήλθε στους Τούρκους.

Κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας το Μεσολόγγι ήταν κέντρο παιδείας με την ίδρυση της Παναμαϊκής Σχολής το 1760. το Μεσολόγγι μπήκε στον αγώνα του 1821 με πρωτεργάτες τον Φιλικό Ανάσταση Παλαμά και τον οπλαρχηγό του Αράκυνθου (Ζυγού) Δημήτριο Μακρή. Στις 9 Νοεμβρίου 1821 ψηφίστηκε στην πόλη ο προσωρινός Οργανισμός της Δυτικής Χέρσου Ελλάδος, ένα από τα πρώτα επαναστατικά συντάγματα. Η πόλη οχυρώθηκε πρόχειρα και κατόρθωσε να αποκρούσει την επίθεση του τουρκικού στόλου και την Α' πολιορκία από τον Κιουταχή και τον Ομέρ- Βρυώνη το 1822. Την 5^η Ιανουαρίου αποβιβάστηκε στην πόλη ο Λόρδος Βύρωνας, ο οποίος ενίσχυσε την φρουρά με υλικά και πολεμοφόδια. Δυστυχώς ο μεγάλος φιλέλληνας ποιητής πέθανε στις 19 Απριλίου του ίδιου χρόνου και τάφηκε δίπλα στον τάφο του Μάρκου Μπότσαρη. Στην πόλη του Μεσολογγίου την ίδια εποχή ο Ελβετός φιλέλληνας Μάγερ εξέδιδε την εφημερίδα *Ελληνικά Χρονικά*'. Στις 15 Απριλίου 1825 αρχίζει η δεύτερη πολιορκία από τον Κιουταχή του οποίου ο

στρατός αριθμούσε 30.000 άνδρες για να ενισχυθεί αργότερα με 10.000 άνδρες του Ιμπραήμ. Η πολιορκία αυτή κράτησε περίπου ένα χρόνο. Μετά από σκληρές μάχες καταλήφθηκαν τα οχυρά νησάκια, Βασιλάδι, Ντολμάς και Κλείσοβα. Μπροστά στον κίνδυνο του θανάτου από τη σιτοδεία και το λιμό, αποφασίζεται η Έξοδος της φρουράς τη νύχτα της 10^{ης} Απρίλη 1826. Παράλληλα ειδοποιήθηκε και ο Γεώργιος Καραϊσκάκης, για να βοηθήσει με αντιπερισπασμό στο Μοναστήρι του Αϊ Συμιού. Στο Μεσολόγγι βρισκόταν 10.500 άτομα εκ των οποίων οι 3.500 ήταν οπλοφόροι. Ελάχιστοι ήταν αυτοί που σώθηκαν ξεφεύγοντας από τον Τουρκικό κλοιό μετά την προδοσία του σχεδίου τους. Το Μεσολόγγι άρχισε να ανασυγκροτείται από τους πρόσφυγες που επέστρεφαν.

Το Μεσολόγγι ονομάστηκε 'Ιερά Πόλις' το 1937 με κείμενο του νόμου της κυβέρνησης ως αναγνώριση της θυσίας των κατοίκων του κατά τον Απελευθερωτικό Αγώνα.

Σήμερα το Μεσολόγγι διατηρεί την Πύλη Εισόδου και τμήμα από το ένδοξο Οχύρωμα των Ελεύθερων Πολιορκημένων ανακατασκευασμένο από τον Όθωνα. Αμέσως μετά την Πύλη βρίσκεται ο κήπος των Ηρώων μέσα στον οποίο έχουν ταφεί ανώνυμοι και επώνυμοι ήρωες που έπεσαν ένδοξα κατά την Ηρωική Έξοδο. Στο κέντρο του Κήπου των Ηρώων σώζονται ο τάφος του Μάρκου Μπότσαρη, που σκοτώθηκε το 1823 στο κεφαλόβρυσο της Ευρυτανίας και ο ανδριάντας του Λόρδου Βύρωνα, έργο του 1881. Το Ηρώο αποτελεί τα Ηλύσια Πεδία του νεότερου Ελληνισμού και είναι αναμφίβολα το πιο εντυπωσιακό πάρκο της Ελλάδας. Κάθε χρόνο στην εορτή των Βαΐων εορτάζεται η επέτειος της Εξόδου που αποτελεί τη "μεγάλη τοπική γιορτή" στην οποία συμμετέχει επίσημα η Ελληνική Πολιτεία.

Το Μεσολόγγι είναι η πατρίδα πέντε πρωθυπουργών της Ελλάδας με εξέχουσα τη φυσιογνωμία του Χαρίλαου Τρικούπη και των λογοτεχνών Κ.Παλαμά , Μ.Μαλακάση , Α. Τραυλαντώνη. Είναι η πόλη που αγάπησε και άφησε την τελευταία του πνοή ο Λόρδος Βύρων προσφέροντας σημαντικές υπηρεσίες στον Αγώνα των Ελεύθερων Πολιορκημένων.

Η πόλη του Μεσολογγίου έχει 21.316 κατοίκους περίπου, είναι όμορφη, λειτουργική, με ορθή πολεοδομική διαρρύθμιση, προικισμένη με πολλά ενδιαφέροντα οικοδομήματα παραδοσιακής αρχιτεκτονικής. Το αρχοντικό των Τρικούπηδων, του Παλαμά, η Βάλβειος βιβλιοθήκη, η πινακοθήκη σύγχρονης Τέχνης Χρήστου και Σοφίας Μοσχανδρέου δίνουν τη σφραγίδα της πνευματικότητας και του μεγαλείου που ανέκαθεν χαρακτήριζε το Μεσολόγγι. Το Μουσείο Ιστορίας και Τέχνης στεγάζεται σε ένα νεοκλασικό κτίριο στη πλατεία Μ.Μπότσαρη και φιλοξενεί πίνακες διάσημων Ελλήνων και ξένων ζωγράφων που εμπνεύστηκαν από τον Αγώνα του Μεσολογγίου.

Το Μεσολόγγι, βρίσκεται στην είσοδο του Πατραϊκού κόλπου και ανάμεσα στις εκβολές δύο ποταμών, του Αχελώου και του Ευήνου. Οι φερτές ύλες των δύο ποταμών σχημάτισαν με το πέρασμα των αιώνων ένα ιδιαίτερο εκτεταμένο σύστημα αβαθών νερών, τρεις λιμνοθάλασσες του Μεσολογγίου του Αιτωλικού και της Κλείσοβας. Οι λιμνοθάλασσες της περιοχής διαχωρίζονται από τη θάλασσα του Ιονίου με λουρονησίδες ή αμμοθίνες. Οι υγροβιότοποι της περιοχής είναι από τους σημαντικότερους της Μεσογείου με σπάνια γλωρίδα και πανίδα. Στα νερά τους καθρεφτίζονται τα βουνά Βαράσοβα, Αράκυνθος, Ταξιάρχης και πλήθος λόφων από προσχωμένες νησίδες των Εχινάδων που βρίσκονται διάσπαρτοι στην περιοχή. Η παρουσία αυτών εκτός της ιδιαιτερότητας του τοπίου δημιουργεί ιδανικές συνθήκες για την ποικιλία των φυτικών και ζωικών ειδών. Το Μεσολόγγι είναι ο πιο φημισμένος ιχθυοπαραγωγικός τόπος στην Ελλάδα και φιλοξενεί πολλά ιχθυοτροφεία.

Οι ζώνες πράσινου, οι χώροι αναψυχής, η λιμνοθάλασσα, η ιστορία γοητεύουν όσους το επισκέπτονται, αλλά και τους νέους που αποφασίζουν να σπουδάσουν στο ΤΕΙ του Μεσολογγίου.

Αγρίνιο

Το Αγρίνιο είναι μια γεμάτη ζωντάνια πόλη, στην καρδιά του κάμπου της Αιτωλοακαρνανίας, στο γεωγραφικό κέντρο του νομού. Η Ιερά Πόλη του Μεσολογγίου είναι για λόγους ιστορικούς, η πρωτεύουσα του νομού, αλλά το Αγρίνιο είναι εκ των πραγμάτων, το οικονομικό, πολιτιστικό, πνευματικό κέντρο της Αιτωλοακαρνανίας, του μεγαλύτερου νομού της Ελλάδας.

Το Αρχαίο Αγρίνιο βρισκόταν 3 χλμ βορειοδυτικά από τη σύγχρονη πόλη, οι ανασκαφές έχουν φέρει στο φώς λείψανα της αγοράς. Κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας το Βραχώρι ακμάζει, ο περιηγητής Εβλιά Τσελεμπί το 1668 αναφέρει ότι υπήρχαν εδώ 300 σπίτια και ότι οι κάτοικοι ήταν κυρίως πλούσιοι γαιοκτήμονες.

Από οικονομικής πλευράς, το παλιό κέντρο του καπνού (πανελληνίως γνωστά τα καπνά του Αγρινίου) έχει σήμερα μετεξελιχθεί σε μείζον κέντρο της Δυτικής Στερεάς ,με δεκάδες μεγάλες επιχειρήσεις, τράπεζες, χρηματιστηριακές, αντιπροσωπείες αυτοκινήτων, αλυσίδες υπεραγορών και λίγες αλλά σπουδαίες βιομηχανικές μονάδες. Η οικονομική ευρωστία της πόλης οφείλεται και στο γεγονός ότι εξυπηρετεί εμπορικά την "ενδοχώρα" του κάμπου, δηλαδή τους δήμους της Τριγωνίδας,(Μακρυνείας , Αρακύνθου, Παραβόλας, Θεστιέων) και του Αχελώου(δήμοι Νεάπολης, Αγγελοκάστρου, Στράτου, Φυτειών).

Από το Αγρίνιο κατάγονταν οι αδελφοί Παπαστράτοι της γνωστής καπνοβιομηχανίας, οι δωρεές προς τη γενέτειρα τους όπως το πάρκο Παπαστράτου και η Παπαστράτειος Δημοτική βιβλιοθήκη λαμπρύνουν την πόλη. Το Αρχαιολογικό Μουσείο Αγρινίου, που φιλοξενεί ευρήματα από διάφορες περιοχές της Αιτωλοακαρνανίας χτίστηκε επίσης με δωρεά των αδελφών Παπαστράτου στη νοτιοανατολική γωνία του Παπαστράτειου πάρκου και εγκαινιάστηκε το 1969.

Το Αγρίνιο είναι και εκπαιδευτικό κέντρο. Εκτός από περίπου 25 δημόσια δημοτικά, 7 γυμνάσια, 8 λύκεια, αρκετά νηπιαγωγεία και παιδικούς σταθμούς, εκτός από την Πανεπιστημιακή Σχολή του Αγρινίου που με επιτυχία λειτουργεί υπό την επίβλεψη του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, βρίσκει κανείς στο Αγρίνιο δεκάδες ιδιωτικά φροντιστήρια, ιδιωτικά νηπιαγωγεία και παιδικούς σταθμούς υψηλής ποιότητας, καθώς και ιδιωτικό δημοτικό και ιδιωτικό γυμνάσιο και λύκειο με αξιοσημείωτες επιδόσεις.

Η καθημερινή ζωή των Αγρινιωτών διανθίζεται από πλήθος κοινωνικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων όπως τα προγράμματα εκδηλώσεων του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου, της Γυμναστικής Εταιρίας, του Συλλόγου Γυναικών, τις εκθέσεις της Παπαστράτειας Αίθουσας Τέχνης, τις παραστάσεις του Δημοτικού Περιφερειακού Θεάτρου και άλλα πολλά.

Το Αγρίνιο είναι φημισμένο για τους μεζέδες του και τη νυχτερινή ζωή. Ουζερί, ταβέρνες, ψησταριές, εστιατόρια καλύπτουν όλα τα γούστα και τις ηλικίες, ενώ bar, club, και άλλα νυκτερινά κέντρα δίνουν τον τόνο της νυκτερινής ζωής.

Το όνομα του το Αγρίνιο το οφείλει ή στον ήρωα οικιστή Άγριο, γιο του βασιλιά της Πλευρώνας Πορθάονα, ή στον προστάτη των Αιτωλών Άγριο Απόλλωνα, ή τέλος στις αρχαϊκές τελετές "Αγριώνια" που τελούνταν προς τιμήν του Αγριώνιου Διονύσου.

Το σημερινό Αγρίνιο κατοικήθηκε κυρίως από πρόσφυγες των ορεινών της Αιτωλίας, Ευρυτανίας και Ηπείρου. Το μωσαϊκό της πόλης πλουτίστηκε από τους πρόσφυγες της Μικράς Ασίας και τελευταία έχουμε σημαντική μετακίνηση πληθυσμών από τα καμποχώρια της Τριχωνίδας και της Ακαρνανίας.

Κύρια πρόσοδος και πηγή πλούτου αποτέλεσε η ανάπτυξη της καπνοκαλλιέργειας και του καπνεμπορίου που την ανέδειξε σε οικονομική πρωτεύουσα του νομού Αιτωλοακαρνανίας. Τα σπουδαιότερα από αρχιτεκτονική άποψη κτίρια του Αγρινίου κτίστηκαν την "Χρυσή εποχή του καπνού", κατά τη δεκαετία 1925-1935.

Ναύπακτος

Η Ναύπακτος είναι ο δεύτερος πληθυσμιακά Δήμος του νομού. Πόλη παραθαλάσσια που βρέχεται από τον Κορινθιακό κόλπο, συνδυάζει με μοναδικό τρόπο βουνό και θάλασσα σε μια ανεπανάληπτη εικόνα που έχει σαν κεντρικό στολίδι το μοναδικό ενετικό κάστρο που καταλήγει σε μια οπτασία, το λιμάνι της Ναυπάκτου. Πόλη μοναδικής ομορφιάς, με πλούσια πολιτιστική κληρονομιά και απaráμιλλο φυσικό κάλλος, η φιλόξενη Ναύπακτος διαθέτει πληθώρα αξιοθέατων.

Το κάστρο στην κορυφή του λόφου που καταλήγει στο μικρό γραφικό λιμάνι με τα Ενετικά τείχη, το επιβλητικό ρολόι, η Παλιά Πόλη και το ιστορικό κέντρο της πόλης η οποία κρατάει την παραδοσιακή της φυσιογνωμία, το Αρχοντικό του Μπότσαρη, οι πανέμορφες γραφικές παραλίες της Ψάνη και Γρίμποβο που πλαισιώνουν το Ενετικό λιμάνι και προσφέρουν απίστευτης ομορφιάς θέα στον Κορινθιακό Κόλπο και την εντυπωσιακή γέφυρα Ρίου-Αντίρριου.

Στα τρεισήμισι χιλιάδες χρόνια της ιστορίας της πόλης αυτής γράφτηκαν πολλές από τις καθορίστηκες για την πορεία του Έθνους μας, σελίδες ιστορίας. Από την κάθοδο των Δωριέων μέχρι σήμερα η Ναύπακτος βρίσκονταν πάντα στην πρώτη γραμμή του αγώνα και του πολιτισμού. Άνθρωποι γεμάτοι ηρωισμό, μεγαλείο, φαντασία, ρομαντισμό και λεπτότητα γεννήθηκαν, μεγάλωσαν ή έδρασαν σε τούτο το χώρο, όπως ο Μέναιχμος, ο Σοιδος, ο Ησίοδος, ο Καρκίνος, ο Κέως, ο Αγέλαος, ο Θερβάντες, ο Βλαχογιάννης, ο Τζαβέλας, ο Φαρμάκης κ.α .

Η Ναύπακτος, κτυπήθηκε άπειρες φορές από εισβολείς, κατακτητές, πειρατές, λοιμούς και τους σεισμούς. Το ιστορικό ημερολόγιο της Ναυπάκτου είναι γεμάτο με σηµαδιακές ηµεροµηνίες. Από τα λαµπρότερα σύµβαντα της

πολυτάραχης ιστορίας της είναι το κοσμοϊστορικής σημασίας γεγονός, που έλαβε χώρα στον ευρύτερο θαλάσσιο χώρο της, η Ναυμαχία της Ναυπάκτου το 1571, όπου νίκησαν οι χριστιανικές δυνάμεις και αναχαιτίστηκε η προέλαση των Μωαμεθανών προς την Ευρώπη διασώζοντας τον Ευρωπαϊκό πολιτισμό.

Η πόλη παρουσιάζει σήμερα την όψη μιας αστικής συγκρότησης, που αναπτύσσεται κατά μήκος της παραλίας πέντε και πλέον χιλιομέτρων. Το τμήμα της πόλης, <<ιστορικό κέντρο>>, που περικλείεται από τα τείχη, παρουσιάζει ενδιαφέρον παραδοσιακό πολεοδομικό σύνολο, που σε συνδυασμό με τις επάλληλες επάλξεις του ενετικού φρουρίου συνθέτουν ένα ιστορικό περιβάλλον. Η περιοχή είναι πυκνοδομημένη υπό αυστηρούς κανόνες οικοδόμησης και αισθητικής έκφρασης. Το οδικό δίκτυο είναι πυκνό με στενούς λιθόστρωτους δρόμους (καλντερίμια) και πέτρινες σκάλες. Στην περιοχή δεξιά και αριστερά του ιστορικού κέντρου υπάρχει μία πολεοδόμηση με δύο ευθύγραμμους οδικούς άξονες, όπου κτίστηκαν μέχρι το 1930 πολυτελείς αστικές κατοικίες με δυτικοευρωπαϊκά αρχιτεκτονικά στοιχεία. Οι τύποι των παραδοσιακών κατοικιών που συναντάμε στην πόλη της Ναυπάκτου είναι οι :α) λαϊκή-αστική κατοικία δύο ορόφων, β) νεοκλασική κατοικία, με μεμονωμένα δείγματα στη δυτική περιοχή της πόλης (Φανή), γ) νεότερη αστική κατοικία της περιόδου του μεσοπολέμου, στην ανατολική κυρίως περιοχή της πόλης.

Για να διατηρηθεί η παραδοσιακή μορφή της πόλης σήμερα εφαρμόζονται μερικοί μορφολογικοί περιορισμοί δόμησης. Στο <<ιστορικό κέντρο>>, δεν επιτρέπεται καμία επέμβαση που να αλλοιώνει το πολεοδομικό σύνολο και στη γύρω αυτού περιοχή επιτρέπεται η δόμηση μόνο μέχρι τρεις ορόφους. Η κάλυψη πρέπει να γίνεται υποχρεωτικά με τετράρριχτη στέγη με βυζαντινά κεραμίδια.

Η Ναύπακτος είναι σε απόσταση 8 χιλιομέτρων από το Αντίρριο και 216 από την Αθήνα. Είναι κτισμένη αμφιθεατρικά στην πλαγιά του λόφου και ακουμπάει στη θάλασσα, απέναντι από την Πελοπόννησο, ανάμεσα στους Δελφούς και στο Μεσολόγγι. Έχει όλα εκείνα τα στοιχεία που συγκροτούν αυτό

που ονομάζουμε γραφικό. Αρκετό πράσινο, άφθονα νερά, γιγάντια αιωνόβια πλατάνια, καθαρή θάλασσα, πεντακάθαρες αυλές με όμορφους κήπους, πανέμορφο οχυρό λιμανάκι, που είναι το μικρότερο και το ομορφότερο της Μεσογείου και το ισχυρό κάστρο της που είναι μάρτυρας της πολυκύμαντης ιστορίας της. Το κλίμα της θεωρείται από τα καλύτερα της χώρας, είναι εύκρατο μεσογειακό με ήπιο σχετικά χειμώνα και δροσερό καλοκαίρι. Έχει αυξημένες βροχοπτώσεις, σύντομες περιόδους καλοκαιρινής ξηρασίας και μεγάλη ηλιοφάνεια.

Επίσης η Ναύπακτος φημίζεται για την αγάπη της για την τέχνη και ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες υπάρχει πλούσια πολιτιστική δραστηριότητα με εκδηλώσεις μουσικές, θεατρικές, χορευτικές, εκθέσεις ζωγραφικής, φωτογραφίας και βιβλίων. Περιπατώντας ανάμεσα στα πλακόστρωτα σοκάκια έχεις την αίσθηση ότι θα ανταμώσεις τους ήρωες του 1821.

Άνω χώρα

Σε απόσταση 50 χιλιομέτρα περίπου από τη Ναύπακτο και σε υψόμετρο 1.050μ βρίσκεται το πανέμορφο χωριό Άνω Χώρα Ναυπακτίας (η Μεγάλη Λομποτινά, όπως ονομαζόταν παλαιότερα), περιτριγυρισμένο από πανύψηλα έλατα, στις νοτιοδυτικές πλαγιές των Βαρδουσίων. Η Άνω Χώρα είναι ένα από ομορφότερα χωριά της ορεινής Ναυπακτίας, δίνει στον επισκέπτη την ευκαιρία να αποδράσει από την καθημερινότητα, να περπατήσει στα πέτρινα πλακόστρωτα, να αναπνεύσει τον καθαρό αέρα του βουνού ζώντας σε ένα τόπο ποιότητας όπου το χθες συνδέεται με το σήμερα.

Από τα ομορφότερα αξιοθέατα του χωριού αποτελεί αδιαμφισβήτητα το φυσικό του περιβάλλον, μέσα στα δάση που αποτελούνται από πλήθος διαφορετικών δέντρων όπως καστανιές, έλατα, κέδρους, βελανιδιές, φτέρες, καθώς επίσης και αρκετά γραφικά καφενεία και εστιατόρια.

Αντίρριο

Το Αντίρριο είναι μια πόλη με ιδιαίτερη σημασία για την Αιτωλοακαρνανία και αυτό γιατί αποτελεί σημαντικό συγκοινωνιακό κόμβο καθώς τη συνδέει με τη γέφυρα του αλλά και μέσω φεριμπότ με την Αχαΐα. Επίσης στο Αντίρριο σώζονται σημαντικά τμήματα από το Μεσαιωνικό κάστρο του. Το φρούριο του Αντιρρίου γνωστό και ως Καστέλι της Ρούμελης χτίστηκε από το σουλτάνο Βαγιαζέτ β΄ για να κατοχυρώσει την κυριαρχία του στην Ναύπακτο την οποία μόλις είχε αποσπάσει από τους Ενετούς (1499). Κατά την διάρκεια των Ενετό- Τουρκικών συγκρούσεων το φρούριο του Αντίρριου καταστράφηκε και ανοικοδομήθηκε δύο φορές. Κατά την Επανάσταση του 1821 επανειλημμένες προσπάθειες για την κατάληψή του απέβησαν άκαρπες. Τελικά

παραδόθηκε στους Έλληνες το 1829. Από τα αρχικά τραπεζοειδές φρούριο με 30 κανόνια και τις διπλές σειρές τοίχων σώζεται μόνο το εσωτερικό τμήμα της τάφρου.

Βόνιτσα

Είναι μια όμορφη παραλιακή κωμόπολη στην είσοδο του Αμβρακικού κόλπου. Γύρω από την πόλη υψώνονται δασωμένοι λόφοι κι ανάμεσα πεδιάδες καταπράσινες. Το κλίμα είναι ήπιο το χειμώνα και δροσερό το καλοκαίρι.

Η Βόνιτσα είναι χτισμένη κοντά στην αρχαία πόλη Ανακτόριον, αποικία που ίδρυσαν οι Κορίνθιοι το 630 π.χ. Σώζονται τα ερείπια της ακρόπολης, ο Ναύσταθμος και το Νεκροταφείο. Στην περιοχή της Βόνιτσας έχουν εντοπισθεί βυθισμένα τμήματα του Ανακτορίου. Τα κτίσματα που βρίσκονται στα παράλια ή στο βυθό φαίνονται να διατηρούνται σε καλή κατάσταση καθώς διακρίνονται μέσα από τα γαλάζια νερά. Ξεχωρίζουν οχυρωματικά τείχη και πύργοι, ένας λιμενοβραχίονας και αποβάθρες, μια βασιλική και άλλα βυθισμένα κτίρια που χρονολογούνται από την Ελληνιστική ως τη Βυζαντινή περίοδο. Η Βόνιτσα κάνει την εμφάνιση της στην ιστορία στα τέλη του 4^{ου} μ.Χ. αιώνα, όταν οι Βησιγότθοι του Αλάριχου κατέστρεψαν το Ανακτόριον και όσοι από τους κατοίκους του γλίτωσαν, έχτισαν τη Βόνιτσα στη θέση που βρίσκεται σήμερα. Η πόλη γνώρισε μεγάλη ακμή τον 11^ο και 12^ο αιώνα, όταν έδρα επισκοπής και υπαγόταν στη δικαιοδοσία του μητροπολίτη Ναυπάκτου. Μετά την 4^η Σταυροφορία (1204) εντάχθηκε στο Δεσποτάτο της Ηπείρου, γνωρίζοντας τη μεγαλύτερη ανάπτυξη και ευημερία κατά την πολυτάραχη πορεία της. Από το 1684 αρχίζει η Βενετική κυριαρχία η οποία τερματίζεται το 1797, για να παραχωρηθεί στους Γάλλους Δημοκρατικούς. Το 1798 καταλαμβάνεται από τον

Αλί Πασά, για να απελευθερωθεί το 1828. Αποδόθηκε επίσημα στο Ελληνικό κράτος, όπως και η υπόλοιπη Ακαρνανία, στις 27 Απριλίου 1832.

Η Βόνιτσα με 4.353 κατοίκους, είναι ένας παραδοσιακός οικισμός. Συγκεντρώνει πολλούς παραθεριστές γιατί εξασφαλίζει όλες τις ανέσεις. Χαρακτηριστικά είναι το γραφικό λιμάνι, τα στενά της πόλης και το κάστρο.

Μύτικας

Ο Μύτικας είναι ένα μικρό ψαροχώρι στη δυτική ακτή της Ακαρνανίας μεταξύ Αστακού και Βόνιτσας. Από την αρχαιότητα φημιζόταν για το δροσερό του κλίμα και τις όμορφες παραλίες. Ήταν το θέρετρο της αρχαίας Αλυζίας. Εδώ περνούσαν τις διακοπές τους εύποροι Έλληνες και Ρωμαίοι, μεταξύ αυτών ο Πλίνιος ο Νεότερος και ο Κικέρων. Εδώ ο γλύπτης Λύσσιπος λάξεψε το αριστούργημα του "Οι δώδεκα άθλοι του Ηρακλή", που έχει χαθεί.

Αστακός

Όμορφη κωμόπολη του νομού Αιτωλοακαρνανίας χτισμένη σε υψόμετρο 10μ στον μυχό του ομώνυμου κόλπου. Το όνομά της διατηρήθηκε ανέπαφο από την αρχαιότητα και το οφείλει στα γνωστά οστρακόδερμα που αφθονούσαν στον κόλπο του. Οι κάτοικοί της ίσως να ήταν Κεφαλλήνες άποκοι, κατά τον Όμηρο, γιατί η Ακαρνανία ήταν στα χέρια του Λαέρτη και αργότερα του γιου του, του πολυθρύλητου βασιλιά της Ιθάκης Οδυσσέα. Εκτός της αναφοράς του Ομήρου σημάδια προϊστορικής κατοίκησης του Αστακού έχουμε από τα παρακάτω ευρήματα:

1. Από τα Κυκλώπεια τείχη του κάστρου του Αστακού

2. Από τα κεραμικά κυκλαδικής επιρροής που ευρέθησαν στη σπηλιά του Αγίου Νικολάου
3. Από όστρακο της Μυκηναϊκής εποχής
4. Από αγγεία νεολιθικής εποχής επίσης του Αγίου Νικολάου

Η νεότερη πόλη κατοικήθηκε μετά το 1821. Στην αρχή το λιμάνι του Αστακού λειτουργούσε ως αγκυροβόλιο ‘‘σκάλωμα’’ όπως το έλεγαν οι ντόπιοι. Έπειτα όπως σε κάθε λιμάνι, άρχισαν να χτίζονται καφενεία, παντοπωλεία και αποθήκες για τις ανάγκες των ναυτικών. Το 1826 ο Αστακός είχε σχηματισθεί σε συνοικισμό και στη συνέχεια, το 1862, Βαυαροί αρχιτέκτονες του έδωσαν το σημερινό σχέδιο.

Η οικονομική κατάστασή του ήταν πάρα πολύ καλή λόγω της εκμετάλλευσης των βελανιδιών που ήταν η πρώτη ύλη για την βυρσοδεψία και το θαλάσσιο εμπόριο. Την ανθηρά του κατάσταση μαρτυρούν και τα πολλά αρχοντικά που σώζονται. Οι σημερινοί κάτοικοι ασχολούνται με την γεωργία, κτηνοτροφία, αλιεία και τον τουρισμό.

Αιτωλικό

Μια γραφική κωμόπολη που κατά την αρχαιότητα υπήρξε μεγάλη ναυτική δύναμη. Η ονομασία Αιτωλικό δόθηκε, είτε για να αποσυρθούν άλλα ονόματα όπως Αντέλικο, Ανατολικό κλπ. ή γιατί βρισκόταν ανατολικά του Αχελώου ποταμού. Αν και η πρώτη γραπτή αναφορά στο Αιτωλικό γίνεται το 1135 από τον περιηγητή Βενιαμίν Τολέδο, η ημερομηνία ίδρυσής της παραμένει άγνωστη. Οι πρώτοι του κάτοικοι ήρθαν από την έξω χώρα, την αρχαία Πυλλήνη και στην Επανάσταση του 1821 υπήρξε το βορειοδυτικό πρόφραγμα του Μεσολογγίου, γι’ αυτό και πολιορκήθηκε σκληρά από τον Ομέρ Βρυώνη και τον Κιουταχή το 1823 και το 1825 αντίστοιχα. Λέγεται μάλιστα

πως η παράδοσή του στον Κιουταχή μετά την πολιορκία του 1825 άνοιξε τον δρόμο για την πτώση του Μεσολογγίου. Έως τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο το Αιτωλικό υπήρξε μια από τις κορυφαίες ναυτικές δυνάμεις της Ελλάδας και διέθετε 35 ποντοπόρα πλοία. Φημισμένοι ψαρότοποι οι λιμνοθάλασσες του Μεσολογγίου και του Αιτωλικού, προσέλκυσαν πολλούς ψαράδες- επάγγελμα που ασκούν πολλοί κάτοικοι του νησιού ακόμη και σήμερα.

Το Αιτωλικό, ή αλλιώς μικρή Βενετία της Ελλάδας είναι ένα νησί που μοιάζει αρκετά με τα υπόλοιπα. Χτισμένη επάνω στο κομμάτι γης που χωρίζει τις δύο λιμνοθάλασσες- του Μεσολογγίου και του Αιτωλικού- βρίσκεται η πυκνοκατοικημένη πόλη με τους 8.000 κατοίκους. Η επικοινωνία του Αιτωλικού με την ξηρά γίνεται από τις δύο πέτρινες με τα πολλά τόξα γέφυρες, μήκους 300 μέτρων, που βρίσκονται στην ανατολική και δυτική πλευρά του νησιού.

Θέρμο

Μία μικρή κωμόπολη που βρίσκεται σ'ένα πανέμορφο οροπέδιο με χαμηλούς καταπράσινους λόφους σε υψόμετρο 360μ πάνω και βόρεια από τη λίμνη Τριγωνίδα. Σε απόσταση 2χλμ βρίσκεται και το αρχαίο Θέρμο το οποίο αποτελούσε το θρησκευτικό και πολιτικό κέντρο της αρχαίας Αιτωλικής Συμπολιτείας, ένα αρχαίο κράτος η γέννηση του οποίου χάνεται στα βάθη των αιώνων αλλά εμφανίζεται επιγραφικά τον 4^ο π.χ. αιώνα. Το Θέρμο είναι γενέτειρα τριών μεγάλων τεκνών του έθνους μας: Του Ευγένιου Γιαννούλη του Αιτωλικού, του Πατρό-Κοσμά του Αιτωλού και του αδερφού του Χρύσανθου του Αιτωλού.

Στο Θέρμο βρίσκεται η μονή της Αγίας Παρασκευής, στο συνοικισμό Μάνδρα, η οποία αγκαλιάζεται από τα ψηλά κυπαρίσσια. Η ίδρυσή της ανάγεται στο 12^ο αιώνα. Το καθολικό της, ένας μονόχωρος,

ψευδοσταυρεπίστεγος ναός με τρούλο, ανακαινίστηκε εξ ολοκλήρου το 1831. στο εσωτερικό του φυλάσσονται άγια λείψανα και η θαυματουργός εικόνα της Αγίας Παρασκευής. Στην υπόγεια θολωτή αίθουσα της μονής λέγεται πως λειτουργούσε << κρυφό σχολειό>> στο οποίο έμαθε τα πρώτα του γράμματα ο Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός, με δάσκαλο τον ιερομόναχο Προκόπιο Γιαννέλο. Στις μέρες μας στεγάζει το Μουσείο Κέρινων Ομοιωμάτων.

Στο χωριό Μέγα Δένδρο, γεννήθηκε ο Κοσμάς ο Αιτωλός. Ο Πατρο-Κοσμάς (όπως τον ονομάζουν οι ντόπιοι) γεννήθηκε το 1714 και αφού σπούδασε στα Βραγγιανά, στην Αθωνιάδα Ακαδημία και στην Κωνσταντινούπολη ξεκίνησε από τη γενέτειρά του τις διδασκαλίες του. Γύρω στα 1765 κήρυξε στον Ασπροπόταμο, στη Νάυπακτο, στο Βραχώρι και στο Μεσολόγγι για να συνεχίσει σε ολόκληρη τη δυτική, ηπειρωτική και νησιώτικη Ελλάδα. Δεν τον άκουγαν μόνο οι χριστιανοί, αλλά και οι Τούρκοι, όπως ο Κουρτ Πασάς ο οποίος γοητεύθηκε από τους λόγους του. Αυτό βέβαια δεν τον εμπόδισε να διατάξει τον απαγχονισμό του. Στην ομώνυμη εκκλησία, 4χλμ έξω από το Θέρμο υπάρχουν τα λείψανα του Αγίου. Η μνήμη του Πατρο-Κοσμά γιορτάζεται με λαμπρότητα στο Θέρμο. Μεγάλη θρησκευτική γιορτή με λιτάνευση της εικόνας του Αγίου γίνεται στις 24 Αυγούστου και οι πολυήμερες εκδηλώσεις διαρκούν από τις 17 έως τις 25 Αυγούστου.

Αμφιλοχία

Η Αμφιλοχία είναι μια όμορφη πόλη που αγκαλιάζει τους γύρω από τον όρμο της λόφους, είναι ένας τουριστικός πόλος έλξης των εκδρομέων αλλά και μια ζωντανή παρουσία της ιστορίας και της παράδοσης των Ακαρνάνων, ενός λαού που ρίζωσε σε αυτό τον τόπο εδώ και πολλές χιλιάδες χρόνια. Η Αμφιλοχία είναι αμφιθεατρικά χτισμένη πάνω σε δύο λόφους που στο νότιο

μέρος συγκλίνουν μεταξύ τους και σχηματίζουν ορθή γωνία. Μέχρι το 1907 ήταν γνωστή ως <<Καρβασαράς>>, από το Τουρκικό Κάραβαν-Σεράι που σημαίνει σταθμός Καραβανιών. Πράγματι κατά την Τουρκοκρατία στην Αμφιλοχία διανυκτέρευαν όλοι όσοι ταξίδευαν από και προς την Ήπειρο. Από τους Τούρκους απελευθερώθηκε το 1829. ως συνοικισμός <<Καρβασαράς>> αναγνωρίστηκε το 1836, το 1907 μετονομάστηκε σε Αμφιλοχία.

Η Αμφιλοχία είναι η πόλη που έχει την τιμή να φιλοξενεί μια μοναδική αγιογράφιση του μεγάλου Κερκυραίου ζωγράφου Χαράλαμπου Παχή (1844-1891), ο οποίος σπούδασε στην Ακαδημία του Αγίου Λουκά της Ρώμης και δίδαξε ζωγραφική στη Σχολή Καποδίστρια αλλά και σε δική του σχολή στην Κέρκυρα. Τα έργα του έχουν να κάνουν κυρίως με ιστορικά γεγονότα, ωστόσο είναι ο πρώτος Επτανήσιος ζωγράφος που ασχολήθηκε με την απεικόνιση ηθογραφικών σκηνών και τοπίων. Ζωγράφισε κυρίως πολυπρόσωπες ιστορικές συνθέσεις, προσωπογραφίες, τοπία και ηθογραφίες, συνδυάζοντας τη θητεία του στην ιταλική τέχνη με τη χρήση καθαρά λαϊκών στοιχείων. Ανάμεσα στα θρησκευτικά του έργα είναι και η αγιογράφιση της ορθόδοξης ελληνικής εκκλησίας στο Δυρράχιο.

Οι αγιογραφίες του βρίσκονται στον μητροπολιτικό ναό του Αγίου Αθανασίου ο οποίος θεμελιώθηκε το 1868 και ανήκει στον τύπο της τρίκλιτης βασιλικής. Κτίστηκε επάνω στα ερείπια παλαιότερου ναού, επίσης αφιερωμένου στον Άγιο Αθανάσιο, και η αγιογράφησή του ολοκληρώθηκε το 1867.

Πάλαιρος

Όμορφη κωμόπολη βρίσκεται απέναντι από τα νησάκια Μαδουρή, Μεγανήσι και Σκορπιό. Τα ερείπια της αρχαίας Παλαίρου βρίσκονται στην τοποθεσία Κεχροπούλα, τα τείχη της πόλης με τον διπλό αμυντικό περίβολο είναι από τα σημαντικότερα δείγματα ακαρνανικών οχυρώσεων. Η έδρα του Κεκροπίας έχει 3.000 κατοίκους, είναι γεωργοκτηνοτροφική κωμόπολη με αναπτυσσόμενες τουριστικές υποδομές. Ο οικισμός έχει πολλά νεοκλασικά σπίτια στα οποία δεσπόζει το αρχοντικό Ράγκου. Η τουριστική υποδομή είναι επαρκής με σύγχρονα ξενοδοχεία, αυτόνομα διαμερίσματα, ενώ υπάρχει μαρίνα δυναμικότητας 100 σκαφών. Κατά μήκος της ακτής υπάρχουν όμορφες παραλίες και αμμουδιές όπως η κεντρική παραλία Παλαίρου, Ποταμάκι, Βουνάκι, Βαρκό και άλλες. Κοντά στην Πάλαιρο υπάρχει ο οικισμός της Παγωνίας ο οποίος διαθέτει χώρο για camping

Θύρειο

Το **Θύρειο** ήταν, μετά τη Στράτο, η σημαντικότερη πόλη της αρχαίας Ακαρνανίας, έδρα και αυτή κατά περιόδους του Κοινού των Ακαρνάνων. Λόγω της θέσης της και της σπουδαιότητάς της, δοκιμάστηκε από καταστροφές επιδρομές και καταλήψεις. Το 372 π.Χ. καταληφθεί από τον Αθηναίο Ιφικράτη, το 270π.Χ. από τους Ηπειρώτες και επανειλημμένα από τους Αιτωλούς.

Ήταν έδρα νομισματοκοπείου και έκοψε νομίσματα δικά του, όπως και το Κοινό των Ακαρνάνων. Το έτος 51 π.Χ. επισκέφτηκε την πόλη ο περίφημος ρωμαίος ρήτορας Κικέρωνας και φιλοξενήθηκε από τον άρχοντα Ξενομένη.

Πέντε χρόνια μετά τη ναυμαχία του Ακτίου το 26π.Χ. καταστράφηκε από τους Ρωμαίους και οι κάτοικοι υποχρεώθηκαν να μετοικήσουν στη Νικόπολη. Τα ερείπια του Θυρείου βρίσκονται στο σύγχρονο ομώνυμο χωριό.

Στο **Αρχαιολογικό Μουσείο Θυρείου** εκτίθεται επιγραφές, πολιτικού κυρίως περιεχομένου. Αυτό εξηγείται από την πολιτική σημασία του Θυρείου ως κέντρο του Κοινού των Ακαρνάνων, μετά την προσάρτηση της Στράτου στους Αιτωλούς τον 3^ο π.Χ.αιώνα. Μεγάλης ιστορικής σημασίας είναι η επιγραφή της συνθήκης συμμαχίας Αιτωλών και Ρωμαίων το 212 π.Χ. (Αιτωλορωμαϊκό Σύμφωνο) και η ανάλογη του Συμφώνου Θυρείου-Ρωμαίων το 94 π.Χ. Εκτίθενται επιτύμβιες στήλες, γλυπτά μικρής και μεγάλης πλαστικής, αγγεία κυρίως Ελληνιστικών χρόνων, μεταλλικά αντικείμενα καθημερινής χρήσης έργα μικροτεχνίας.

Κεφάλαιο 2:Περιγραφή φυσικών πόρων-έργων

Λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου

Ο νομός περιλαμβάνει δυο από τους έντεκα υγρότοπους διεθνούς σημασίας: το σύστημα των υγρότοπων Αχελώου- Μεσολογγίου και μερικώς, τον Αμβρακικό και σημαντικές περιοχές για τα πουλιά από αυτές που απολαμβάνουν καθεστώς ειδικής προστασίας (Οδηγία 79/409 ΕΟΚ). Ο υγρότοπος με την ονομασία << λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου>> αποτελείται από τις λιμνοθάλασσες Αιτωλικού και Μεσολογγίου, ενώ η ευρύτερη περιοχή του υγρότοπου φθάνει ανατολικά έως τον ποταμό Εύηνο και δυτικά ως τις εκβολές του Αχελώου. Η συνολική έκταση του υγρότοπου είναι 258.000 στρέμματα.

Η χλωρίδα του υγρότοπου περιλαμβάνει τουλάχιστον 385 είδη. Στην ευρύτερη περιοχή συναντώνται οικοσυστήματα αείφυλλων πλατύφυλλων (μακκία βλάστηση), φυλλοβόλα πλατύφυλλα, παραποτάμια δάση και πλούσια υδροχαρής βλάστηση. Οι εκτεταμένοι αλμυρόβαλτοι αποτελούν ένα σημαντικό ποσοστό των εκτάσεων του υγρότοπου, ιδιαίτερα στις εκβολές του ποταμού Αχελώου. Οι αμμοθίνες καλύπτουν εκτεταμένες εκτάσεις στη νοτιοδυτική πλευρά της λιμνοθάλασσας του Μεσολογγίου και στις εκβολές του Αχελώου. Τα αμφίβια και ερπετά αντιπροσωπεύονται εδώ από 28 είδη. Τα θηλαστικά της ευρύτερης περιοχής αριθμούν 14 είδη, μεταξύ των οποίων τα σπουδαιότερα είναι ο λύκος, το τσακάλι, το δελφίνι, ο αγριόγατος και η βίδρα. Από αυτά τα σημαντικότερα από εμπορικής πλευράς είναι τα κεφαλοειδή που αποτελούν το 50% των αλιευμάτων, οι τσιπούρες το 20%, τα λαυράκια το 10%, τα χέλια το 10% και διάφορα άλλα όπως γοβιοί, γλώσσες, μπαρμπούνια κ.ά., που αποτελούν συνολικά το 10% των αλιευμάτων.

Η σπουδαιότητα του υγρότοπου για την орνιθοπανίδα οφείλεται στο ότι αποτελεί σημαντικό χώρο διαχείμασης για μεγάλους πληθυσμούς πουλιών και

ζωτικό σταθμό κατά την μετανάστευση των πουλιών, παρέχει θέσεις φωλιάσματος για σπάνια υδρόβια και παρυδάτια πουλιά και πεδίο διατροφής για πολλά είδη αρπακτικών πουλιών. Η ορνιθοπανίδα της περιοχής περιλαμβάνει συνολικά 226 είδη. Από τα 226 αυτά είδη, 95 βρίσκονται στον υγρότοπο καθ'όλο το έτος, αν και ορισμένα παρουσιάζουν μεγαλύτερους πληθυσμούς το καλοκαίρι και άλλα το χειμώνα. Τα 43 είδη βρίσκονται εδώ μόνο το χειμώνα (διαχειμάζονται), ενώ τα υπόλοιπα την καλοκαιρινή περίοδο και κατά τη μετανάστευση (καλοκαιρινά και μεταναστευτικά).

Πιο συγκεκριμένα στις διάφορες ζώνες του υγρότοπου ο επισκέπτης μπορεί να παρατηρήσει τα εξής είδη: η οικογένεια των βουτηχταριών συναντάτε σε ολόκληρο τον υγρότοπο και αντιπροσωπεύεται από τα είδη βουτηχταράκι, σκουφοβούτι κ.ά. Κορμοράνοι, λαγόνες και θαλασσοκόρακες εντοπίζονται κυρίως στις λιμνοθάλασσες Μεσολογγίου και Κλείσοβας, καθώς και στις εκβολές του ποταμού Εύηνου. Τα είδη ροδοπελεκάνος και αργυροπελεκάνος απαντούν κυρίως στην περιοχή θολή και ανήκουν στα πλέον απειλούμενα. Οι ερωδιοί απαντούν σε ολόκληρο τον υγρότοπο, αλλά ιδιαίτερα ο λευκοτσικνιάς συναντάται στις λιμνοθάλασσες Μεσολογγίου και Κλείσοβας.

Επίσης δυο άλλα απειλούμενα είδη που μπορούμε να δούμε κατά τη μεταναστευτική περίοδο στην περιοχή, είναι η χαλκόκοτα και η χουλιαρομούτα. Η τελευταία προτιμάει τις εκβολές του Αχελώου και τη λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου. Οι αγριόχηνες, ο αγριόκυκνος και διάφορα είδη πάπιας κατανέμονται κυρίως στις ανοικτές λιμνοθάλασσες. Τα είδη νεροκοτσέλα και νερόκοτα διαβιούν κυρίως σε πυκνούς καλαμιώνες και αποστραγγιστικά κανάλια με πυκνή βλάστηση, ενώ η φαλαρίδα αφθονεί στην περιοχή.

Ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της περιοχής είναι οι γύρω λοφώδεις και βραχώδεις θέσεις, στις οποίες βρίσκουν καταφύγιο πολλά απειλούμενα αρπακτικά πουλιά. Ορισμένα από τα αρπακτικά πουλιά, όπως ο θαλασσαιτός, ο ψαραετός, το χρυσογέρακο και το κνηγογέρακο αριθμούν ελάχιστα άτομα ή

ζευγάρια στην Ελλάδα και ιδιαίτερα ο ψαλιδιάρης συναντάται μόνο στο Μεσολόγγι από ολόκληρη την Ελλάδα.

Αμβρακικός κόλπος

Ο Αμβρακικός κόλπος αποτελεί μια σχεδόν κλειστή θάλασσα, με συνολικό μήκος ακτών 256 χλμ. περίπου και μέγιστο βάθος 60 μέτρα. Στο βόρειο τμήμα του κόλπου εκβάλλουν οι ποταμοί Άραχθος και Λούρος και σχηματίζονται οι λιμνοθάλασσες Λογαρού, Τσουκαλιό, Ροδιά, Μάζωμα και ο όρμος της Κόπραινας. Η ευρύτερη περιοχή συνιστά υγρότοπο διεθνούς σημασίας, ενώ πολλές επί μέρους περιοχές απολαμβάνουν καθεστώς ειδικής προστασίας και είναι καταφύγια θηραμάτων.

Η χλωρίδα του υγρότοπου περιλαμβάνει 324 τουλάχιστον φυτικά είδη. Στο κατώτερο τμήμα του ποταμού Λούρου έχει απομείνει ένα ελάχιστο τμήμα του προηγούμενου παραποτάμιου δάσους, που σήμερα πλέον αποτελείται από μια λωρίδα δένδρων κατά μήκος του ποταμού. Φυτοκοινωνίες με μακκί (αείφυλλα-σκληρόφυλλα) περιβάλλουν τη λιμνοθάλασσα του Κατάφουρκου στην ανατολική πλευρά του κόλπου, την περιοχή του βάλτου και τη λίμνη Βουλκαρία, όπου δεν υπάρχουν καλλιεργούμενες εκτάσεις.

Η ιχθυοπανίδα της περιοχής αριθμεί 30 περίπου είδη, μεταξύ των οποίων τα σπουδαιότερα είναι: χέλι, κέφαλος, λαυράκι, τσιπούρα, γαρίδα, γλώσσα, μουρμούρα, σαρδέλα, γοβιός, γάυρος, κουτσομούρα, μπαρμπούνι, λιθρίνι κ. ά. Τα ερπετά και αμφίβια της περιοχής παρουσιάζουν μεγάλη ποικιλία (35 είδη συνολικά). Τα θηλαστικά περιλαμβάνουν πάνω από 15 είδη, μεταξύ των οποίων τα σπουδαιότερα είναι το τσακάλι, το δελφίνι και η βίδα.

Η ορνιθοπανίδα της περιοχής είναι πλουσιότατη (209 είδη). Στην περιοχή του Αμβρακικού κόλπου ξεχειμωνιάζουν 125 είδη πουλιών, τα οποία σύμφωνα

με τις διεθνείς συμβάσεις θεωρούνται απειλούμενα, ενώ φωλιάζουν 92 είδη, τα οποία προστατεύονται από την ελληνική και διεθνή νομοθεσία. Στον Αμβρακικό κόλπο συναντάται η μια από τις δυο αποικίες της Ελλάδας και της Δυτικής Ευρώπης του αργυροπελεκάνου με περίπου 20 ζευγάρια, ενώ υπάρχουν ακόμη εδώ, η μεγαλύτερη αποικία καλαμοκόνα της Μεσογείου και ο μεγαλύτερος φωλιάζων πληθυσμός βολτόπαπιας της Ευρώπης.

Ο υγρότοπος του Αμβρακικού κόλπου

Αλυκές Μεσολογίου

Οι χώροι των αλυκών, κατεξοχήν πεδία των τεχνολογικών και πολιτισμικών δρωμένων του παρελθόντος, αποτελούν ταυτόχρονα έξοχα ενδιαιτήματα μεγάλου αριθμού βιολογικών ειδών. Η φυσική ιστορία κάποιων από αυτά είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τέτοιους υπεραλμυρούς λειμώνες.

Οι Ελληνικές Αλυκές ΑΕ είναι ο φορέας λειτουργίας των αλυκών Μεσολογίου, ανοίκει στο Ελληνικό Δημόσιο και ιδρύθηκε το 1988 με πρωταρχικό στόχο την οικονομική εξυγίανση των βιώσιμων αλυκών απανταχού της Ελλάδος μέσω εκμηχάνισης και εκσυγχρονισμού της

λειτουργίας των αλυκών, ούτως ώστε η χώρα σύντομα να καταστεί τουλάχιστον αυτάρκης όσον αφορά τις ανάγκες της σε πρωτογενές αλάτι. Αποτελεί ουσιαστική συνέχεια της προγενέστερης ανθούσας Εταιρείας Αλυκαί Μεσολογγίου ΑΕ που με τη σειρά της είχε ιδρυθεί το 1978 ως θυγατρική της ΕΛΕΒΜΕ ΑΕ και συνίστατο απλώς από τη φερόνυμη αλυκή. Με την προσάρτηση των μικροτέρων, ο συνολικός αριθμός αλυκών που υπάγονται σήμερα στην εταιρεία ανήλθε σε οκτώ.

Παράλληλα με τον προαναφερθέντα, πάγιο στόχο των Ελληνικών Αλυκών ΑΕ αποτελεί η διατήρηση της φυσικής και η ανάδειξη της πολιτισμικής ελληνικής κληρονομιάς στους χώρους των υπό την κυριότητά τους αλυκών. Έτσι, η εταιρεία έχει στο παρελθόν έμπρακτα ενδιαφερθεί για τη μελέτη και προστασία της άγριας ζωής στις αλυκές, δρα με τις αρχές της αειφορίας, ενώ παράλληλα σχεδιάζει την ίδρυση μουσείου αλυκής για πρώτη φορά στη χώρα.

Σήμερα η αλυκή Μεσολογγίου έχει έκταση 11.220 στρέμματα και ετήσια παραγωγική δυναμικότητα 120.000 τόννων πρωτογενούς άλατος

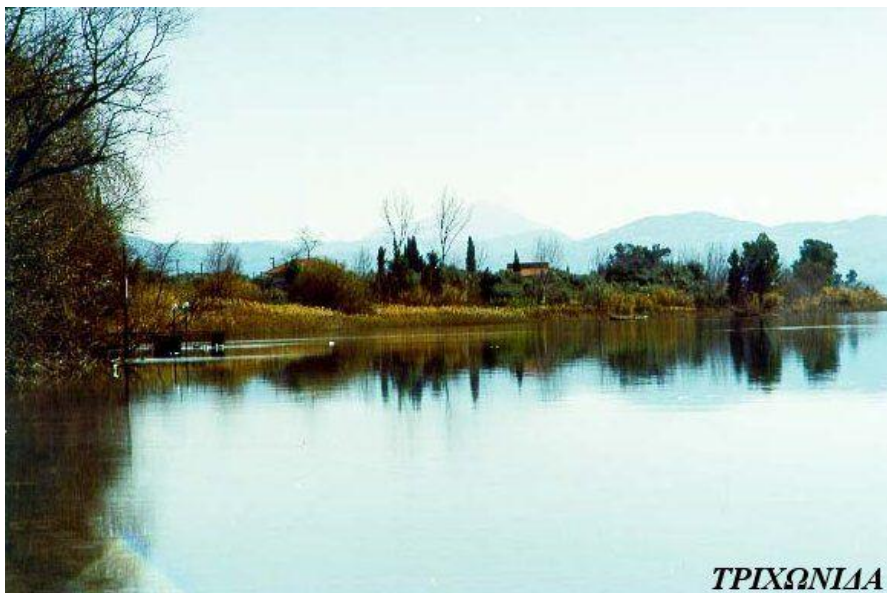
Λίμνη Τριχωνίδα

Η λίμνη Τριχωνίδα βρίσκεται στην καρδιά του Αιτωλικού πεδίου και είναι η μεγαλύτερη, η γραφικότερη και η πιο άγνωστη της Ελλάδας έχει χαρακτηριστεί ως βιότοπος και έχει ενταχθεί στο δίκτυο NATURA 2000. Αν και πολλοί θεωρούν ότι η Μεγάλη Πρέσπα είναι η μεγαλύτερη (θα μπορούσε, αν βρισκόταν ολόκληρη σε ελληνικό έδαφος), η Τριχωνίδα καταλαμβάνει έκταση 96.513 στρεμμάτων που δεν αφήνει περιθώρια αμφισβήτησης. Το μήκος της ακτογραμμής της φτάνει τα 51 χλμ και το μέγιστο βάθος της τα 58 μέτρα. Τα μεγαλύτερα βάθη έχουν παρατηρηθεί στο ανατολικό τμήμα της. Ήταν τμήμα της τεράστιας λίμνης που κατελάμβανε τη λεκάνη ανάμεσα στο Παναιτωλικό και τον Αράκυνθο. Παλαιότερα όταν το Αγρίνιο είχε το όνομα Βραχώρι, η

λίμνη λεγόταν Βραχωρίου. Το σημερινό όνομά της το πήρε από την αρχαία πόλη Τριχώνιο που υπήρχε στη Νότια πλευρά της.

Στην περιοχή της Τριχωνίδας έχουν καταγραφεί περισσότερα από 200 είδη πτηνών, το ένα τέταρτο των οποίων είναι απειλούμενα. Βρίσκουν καταφύγιο στις μεγάλες εκτάσεις καλαμιώνων από το αγριοκάλαμο ή νεροκάλαμο που καταλαμβάνουν περίπου τα τρία τέταρτα της ακτογραμμής. Τα συνηθέστερα είδη είναι τα νανοβουτηχτάρια και διάφορα είδη πάπιας. Επίσης συχνά απαντώνται κορμοράνοι, φαλαρίδες, λευκοτσικνιάδες, μικροτσικνιάδες, βραχοκιρκίνεζα κ.ά.

Οι ασβεστούχοι βάλτοι που δημιουργήθηκαν από αποθέσεις ιζημάτων και συσσώρευση νεκρού φυτικού υλικού έχουν χαρακτηριστεί οικότοποι προτεραιότητας και είναι πολύ σημαντικοί για τη διατήρηση των υδρολογικών και περιβαλλοντικών συνθηκών της περιοχής. Δεν καταλαμβάνουν μεγάλες εκτάσεις και βρίσκονται κοντά στην Καψοράχη, το Τριχώνιο και τον Δαφνιά, αλλά είναι δύσκολο να τους εντοπίσεις αφού το μόνο εμφανές χαρακτηριστικό τους είναι ο <<κοψιάς>> των ντόπιων, το φυτό κλάδιο με τα κοφτερά φύλλα. Η Τριχωνίδα δε θα μπορούσε να μην είναι πλούσια σε ψάρια: έχουν καταγραφεί 25 είδη, μεταξύ των οποίων ο μοναδικός στον κόσμο νανογωβιός. Ο μεγαλύτερος πληθυσμός είναι της αθερίνας, που αποτελεί και το βασικό αλίευμα της περιοχής. Δημοφιλή ψάρια είναι επίσης οι τσερούκλες και οι δρομίτσες.

Λίμνες Ξηρομέρου και Βάλτου

Λίμνη Οζερός

Η λίμνη Οζερός (ή Γαλίτσα) βρίσκεται δυτικά του ποταμού Αχελώου, περίπου στο ίδιο γεωγραφικό πλάτος με την πόλη του Αγρινίου. Έχει έκταση 10-11.1km², περίμετρο 14 χλμ, μέγιστο μήκος 5 χλμ, μέγιστο πλάτος 2,6 χλμ και βάθος 8-10 μέτρα. Η λίμνη έχει ευρεία λεκάνη απορροής (66,2 km²), το δυτικό τμήμα της οποίας περιλαμβάνει το ανατολικό τμήμα του λόφου του Λυκοβίτσι, ενώ το ανατολικό τμήμα μία εκτεταμένη περιοχή καλλιεργειών. Η λίμνη τροφοδοτείται με νερό από χείμαρρους που απαντούν κυρίως στο ανατολικό και νοτιοανατολικό τμήμα της, καθώς επίσης και από τον Αχελώο, όταν υπερχειλίζει.

Παρουσιάζει έντονες μεταβολές της στάθμης του νερού, που οφείλονται κυρίως στη υπόγεια απορροή. Χαρακτηριστικό της περιοχής είναι η παρουσία απότομων πλαγιών στα δυτικά και νοτιοδυτικά και καρστικών σχηματισμών

όπως δολίνων, λατυποπαγών ασβεστολίθων κ.α. Το ανάγλυφο όλων των άλλων πλευρών της λίμνης είναι σχεδόν επίπεδο. Στις βορειοδυτικές πλευρές της λίμνης υπάρχει μεγάλη έκταση ιλύος, ενώ στις βόρειες και νότιες όχθες της απαντούν έλη, περιοχές με άμμο, αμμοχάλικο, κροκάλες, άργιλο και αλλουβιακά εδάφη. Το υπόλοιπο τμήμα της πεδινής περιοχής προς τον Αχελώο καλύπτεται από προσχώσεις αργίλου και ιλύος που μεταφέρονται από τη ροή του ποταμού. Οι σχηματισμοί αυτοί έχουν μέσο πάχος 80μ. Αν και θεωρείται ολιγότροφη λίμνη, ωστόσο έχει τραχειόφυτα, τα οποία απαντούν συνήθως σε εύτροφες ή μεσότροφες λίμνες.

Η Οζερός είναι θερμή μονομικτική λίμνη και ανήκει στον ανθρακικό τύπο. Η δυτική πλευρά της είναι βραχώδης, με θαμνώδη βλάστηση. Πριν μερικά χρόνια μια μεγάλη πυρκαγιά κατάστρεψε ένα μεγάλο τμήμα της βλάστησης, η ανάκαμψη του οποίου είναι βραδεία. Στα μέρη αυτά έχει αναπτυχθεί βλάστηση φρυγάνων με κύριο είδος την *Phragmites fruticosa*. Στη βάση της βραχώδους ακτής υπάρχει μια μικρή αμμώδης ζώνη, όπου φύεται το είδος *Lippia nodiflora*. Στις άλλες πλευρές της λίμνης υπάρχουν εκτεταμένες αγροτικές εκτάσεις. Στην ανατολική πλευρά της απαντούν έλη με βλάστηση που κυριαρχείται από τα είδη *Scirpus maritimus*, *Eleocharis palustris*, *Carex otrubae* κλπ., καθώς και μια σχεδόν συνεχής ζώνη με τα υπερυδατικά είδη *Phragmites australis*, *Typha domingensis* και κατά τόπους *Scirpus littoralis*. Στη μέσο-υποπαραλιακή ζώνη το είδος *Potamogeton nodosus* εμφανίζεται σποραδικά, ενώ στην κατώτερη υποπαραλιακή ζώνη κυριαρχεί το *Najas marina*. Το παλιό παραποτάμιο δάσος έχει ελλατωθεί σημαντικά και υπάρχουν μόνο μερικές απομονωμένες συστάδες με *Populus* και *Salix*. Οι υδρόβιοι μικροοργανισμοί, που είναι το κυρίαρχο στοιχείο της πρωτογενούς χλωρίδας και πολύτιμοι δείκτες της βιολογικής κατάστασης της λίμνης, περιλαμβάνουν πολλά είδη από *cyanophyta*, *chlorophyta*, *euglenophyta*, *bacillariophyta*, *chrysophyta* και *pyrrophyta*. Πολλά από αυτά τα είδη παρουσιάζουν σημαντικές φυτογεωγραφικές εξαπλώσεις, ενώ άλλα είναι

σπάνια ή με τοπική εξάπλωση. Επίσης, ορισμένα από αυτά είναι ενδημικά της Ελλάδας.

Λίμνη Αμβρακία

Η λίμνη Αμβρακία (Λιμναία, λίμνη Στάνου ή Βάλτος) βρίσκεται περίπου 1.000 μέτρα βορειοδυτικά της λίμνης Οζερού και σχηματίζεται στη θέση που χωρίζεται η τάφος του Αγρινίου. Καλύπτει επιφάνεια 1.420ha, έχει περίμετρο 3 χλμ, μέγιστο μήκος 13,8 χλμ, μέγιστο πλάτος 3,8 χλμ και μέγιστο βάθος 40 μέτρα. Τροφοδοτείται με νερό από λεκάνη απορροής έκτασης περίπου 112 km². Παρουσιάζει μεγάλες διακυμάνσεις στη στάθμη του νερού, που οφείλονται στον έντονο καρστικό χαρακτήρα όλης της περιοχής καθώς επίσης και στον υψηλό βαθμό εξάτμισης κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού. Τα μορφολογικά χαρακτηριστικά έχουν αλλάξει σημαντικά κατά τα τελευταία χρόνια, λόγω της αποξήρανσης του βόρειου ρηχού τμήματος, εξαιτίας της ανομβρίας και της άρδευσης των γύρω περιοχών. Ένα αξιοσημείωτο γεγονός είναι ότι, αν και θεωρείται oligotroφική, ωστόσο έχει τραχειόφυτα, που απαντούν συνήθως σε εύτροφες ή μεσότροφες λίμνες. Η Αμβρακία είναι θερμή μονομικτική λίμνη και ανήκει στον θειικό τύπο.

Λόγω της γεωγραφικής της θέσης προσφέρει ασφαλές καταφύγιο σε πολλά είδη πουλιών, θηλαστικών, αμφίβιων και ψαριών. Η παρουσία μεγάλων αρπακτικών είναι σημαντική, όπως σημαντική είναι και η λίμνη από ορνιθολογικής άποψης. Επίσης αποτελεί βιότοπο σπάνιων φυκιών. Πρόσφατα αναφέρθηκε η ύπαρξη δεκάδων ειδών φυκιών που ήταν άγνωστα στον ελληνικό χώρο εκτός από τα κοσμοπολίτικα είδη που συμμετέχουν στη σύσταση του φυτοπλαγκτού της λίμνης βρέθηκαν φύκι από τη Βόρεια και την Κεντρική Ευρώπη, την Αμερική καθώς επίσης και από τις τροπικές περιοχές.

Η Ιχθυοπανίδα είναι επίσης ενδιαφέρουσα, αφού στη λίμνη ζουν έξι τουλάχιστον προστατευμένα είδη που περιλαμβάνονται στην οδηγία της Ε.Ε .<<Για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων και της άγριας πανίδας>>.

Λίμνη Βουλκαριά

Η λίμνη Βουλκαριά βρίσκεται στο κέντρο της χερσονήσου Στέρνας, στο βορειοδυτικό τμήμα του νομού Αιτωλοακαρνανίας και νότια της εισόδου του Αμβρακικού κόλπου. Έχει έκταση περίπου 940 ha και παρουσιάζει έντονες διακυμάνσεις της στάθμης του νερού, που είναι συνάρτηση των ετήσιων βροχοπτώσεων. Η Βουλκαριά είναι αβαθής λίμνη με μέγιστο βάθος 2,5 μέτρα. Σχηματίζεται σε τεκτονική τάφρο και θεωρείται ως αποτέλεσμα τεκτονικής δράσης, καρστικοποίησης και εναπόθεσης υλικών (χαλίκια, άμμος, άργιλος). Η ευρύτερη περιοχή της λίμνης αποτελείται κυρίως από μεσοζωικούς ασβεστόλιθους και δολομίτες, νεογενή ιζήματα (μάργες, αμμόλιθοι, κροκαλοπαγή), καθώς και αλλουβιακούς δολομίτες. Στο μεγαλύτερο τμήμα της πεδιάδας, που περιβάλλει τη λίμνη, απαντούν ρέμματα και μικρότερα ρυάκια που μεταφέρουν ποικίλα εναποθέματα. Στα σημεία του υγροτόπου όπου δεν υπάρχουν αγροτικές δραστηριότητες παρατηρούνται τυρφώδεις σχηματισμοί. Η λίμνη έχει ευρεία λεκάνη απορροής, η οποία στα δυτικά περιλαμβάνει το ανατολικό τμήμα του λόφου Ασπρόχορτο, ενώ στις υπόλοιπες πλευρές καταλαμβάνει μια πεδινή έκταση με εκτεταμένες καλλιέργειες. Η Βουλκαριά έχει ελώδεις ακτές μεγάλου εύρους και συνδέεται με τη θάλασσα με ένα τεχνητό κανάλι μήκους 1.400 μέτρων. Το κανάλι αυτό, που ονομάζεται κανάλι του Αγ. Νικολάου ή Κλεοπάτρας, βρίσκεται στο δυτικό τμήμα της λίμνης και εκβάλλει στον κόλπο του Αγ. Νικολάου. Κατά τη διάρκεια του χειμώνα, όταν η λίμνη υπερχειλίζει, παρατηρείται ροή νερού από αυτήν προς τη θάλασσα, ενώ κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού παρατηρείται ροή αντίθετης φοράς. Η θερινή

ροή προκαλεί την αύξηση της αλατότητας της λίμνης και αυτό επηρεάζει έντονα τις γεωργικές καλλιέργειες, της γύρω περιοχής. Το πρόβλημα αυτό έχει ήδη αντιμετωπισθεί από το 1964 με τη ρύθμιση της εισροής του νερού στο κανάλι, που γίνεται με κλείσιμο του κατά τη θερινή περίοδο. Η Σαλτίνη είναι πολύ ρηχή αλμυρή ή υφάλμυρη παράκτια λίμνη, έκτασης περίπου 210 ha. Βρίσκεται στο βόρειο τμήμα της χερσονήσου Στέρνας, νότια από το αεροδρόμιο του Ακτίου. Η γύρω περιοχή είναι επίπεδη, με εκτεταμένες καλλιέργειες και χορτολίβαδα. Ανατολικά της λίμνης, κάτω από τον λόφο Στούπα παρατηρούνται εκτεταμένοι ελαιώνες και χορτολίβαδα. Σε αρκετά μέρη αναπτύσσεται χαρακτηριστική βλάστηση με *juncus*. Η κυρίαρχη παρουσίαση του *Asphodelus aestivus* αποτελεί ένδειξη για την υπερβόσκηση της περιοχής. Στην περιοχή άνω Πούντα, στα ανατολικά και νοτιοανατολικά της λίμνης απαντούν ελαιώνες, θερμοκήπια, άλλα και χορτολίβαδα. Στις όχθες της λίμνης απαντά μία στενή ζώνη με *Phragmites australis*. Στα δυτικά και νοτιοανατολικά τμήματα της λίμνης, η δεινδροειδής παραποτάμια βλάστηση αντιπροσωπεύεται από όχι ιδιαίτερα σημαντικές διάσπαρτες συστάδες δέντρων *ulmus* και *salix*. Στη νότια πλευρά υπάρχει ένα τεχνητό κανάλι που συνδέει τη λίμνη με το Ιόνιο πέλαγος. Μέσω αυτού του καναλιού εισέρχονται ψάρια από τη θάλασσα στη λίμνη. Η Σαλτίνη είναι ιδιωτική λίμνη και χρησιμοποιείται κυρίως για αλιεία.

Δέλτα Αχελώου

Ο υγροβιότοπος του Μεσολογγίου- Αιτωλικού, μαζί με το Δέλτα Αχελώου και του Ευήνου, είναι από τους μεγαλύτερους της Μεσογείου. Έχει έκταση 250.000 στρέμματα και έχει δημιουργηθεί, με την πάροδο του χρόνου, από τις φερτές ύλες των δύο ποταμών.

Ο Αχελώος ή Ασπροπόταμος είναι ο δεύτερος ως προς το μήκος, ποταμός της Ελλάδας (220 χλμ). Ονομάζεται Ασπροπόταμος γιατί τα νερά του έχουν ένα

λευκό, θολό χρώμα, που προέρχεται από την άργιλο, που μεταφέρει. Πηγάζει από τις νότιες πλαγιές του όρους Περιστερί ή Λάκμος, στη Νότια Πίνδο.

Στα όρια των νομών Αιτωλοακαρνανίας και Ευρυτανίας ο Αχελώος ενώνεται με τα ποτάμια Ταυρωπό και Αγραφιώτη. Στην περιοχή αυτή σχηματίζονται οι τεχνητές λίμνες Κρεμαστών και Καστρακίου ενώ χαμηλότερα (κοντά στο Αγρίνιο) υπάρχει το νέο φράγμα της Στράτου. Η παροχή του ποταμού εξαρτάται σήμερα από τη λειτουργία των υδροηλεκτρικών έργων. Ο Ευηνος πηγάζει από τα Βαρδούσια όρη και εκβάλλει στον Πατραϊκό κόλπο νοτιότερα από τον Αχελώο. Έχει μήκος 110 χλμ. Τα δύο ποτάμια με την πάροδο των αιώνων, σχημάτισαν ένα ιδιαίτερα εκτεταμένο σύστημα αβαθών νερών. Οι λιμνοθάλασσες της περιοχής δεν ξεπερνούν σε βάθος τα 2 μέτρα αλλά καταλαμβάνουν πολύ μεγάλη έκταση.

Το Φαράγγι της Κλεισούρας

Μια εντυπωσιακή περιοχή της Αιτωλοακαρνανίας (που αναδεικνύει και την ποικιλομορφία του τόπου αυτού), 15 χιλιόμετρα από το Αγρίνιο, είναι το φαράγγι της Κλεισούρας, ανάμεσα από την οποία περνάει ο εθνικός δρόμος Αντιρρίου Αγρινίου. Εκεί όπου σχηματίζεται γωνία, στη δεξιά πλευρά κατευθυνόμενοι προς Αγρίνιο, στο τέρμα της ανηφόρας, το φαράγγι σχηματίζει μεγάλο «λούκι» ή τομή, το οποίο είναι βατό και χρησιμοποιούνταν παλαιότερα από κτηνοτρόφους. Στο σημείο της αφετηρίας υπάρχει χώρος στάθμευσης της εθνικής οδού, κιόσκι ξύλινο του δασαρχείου, μικρό αλσύλλιο με πεύκα κάτω από τα γκρεμνά και συχνά εκεί υπάρχει αυτοκινούμενη καντίνα. Τοίχοι ασβεστόλιθων περισσότερο από 150m οι υψηλοί, γκρίζοι και πορτοκαλιοί

υψώνονται και στις δύο πλευρές του δρόμου. Πολλοί από αυτούς φαίνονται κακής ποιότητας βράχοι, άλλοι καταδεικνύουν τους τεράστιους σταλακτίτες ψηλά επάνω στο φαράγγι. Σκαρφαλωμένο στη μια πλευρά του είναι το εκκλησάκι της Παναγίας της Ελεούσας. Το φαράγγι έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για αναρριχήσεις. Όπως λέγεται από τους ασχολουμένους με το άθλημα της αναρρίχησης οι καλύτερες εποχές για σκαρφάλωμα στην Κλεισούρα είναι η άνοιξη και το φθινόπωρο. Επίσης ενδείκνυται και για το χειμώνα εκτός των πολύ βροχερών περιόδων, οπότε τα σταλακτιτικά μπορεί να τρέχουν νερό από το εσωτερικό τους, και τα απογεύματα του καλοκαιριού εκτός των υψηλών θερμοκρασιών. Ωστόσο είναι το καλλίτερο πεδίο στην Ελλάδα για αναρρίχηση υπό βροχή, λόγω της ακραίας έκφρασης του δίπτυχου "minimum πρόσβαση - maximum άρνηση

Άλσος Φράξου Λεσινίου

Το δάσος Φράξου, έκτασης περίπου 600 στρ., κοντά στο Λεσίνι έχει κηρυχθεί μνημείο της φύσης και σχηματίζεται κυρίως από αιωνόβιους φράξους. Το μοναδικό αυτό στην Ελλάδα δάσος είναι ένα μικρό μέρος από τα τεράστια παραποτάμια δάση που εκτείνονταν κάποτε σε όλη την πεδινή λεκάνη του Αχελώου.

Είναι θαύμα το ότι έχει σωθεί από την παράνομη υλοτομία και παραμένει αφύλακτο. Τα ρυάκια είναι ιδανικοί βιότοποι για τη βίδρα και στο δάσος φωλιάζει σημαντικός αριθμός πουλιών, μεταξύ των οποίων κίτσες, δρυοκολάπτες, σακουλοπαπαδίτσες, σπίνοι και άλλα.

Αράκυνθος

Βόρεια του Μεσολογγίου βρίσκεται ένα σχετικά άγνωστο βουνό ο Αράκυνθος ή Ζυγός, το οποίο οι ορειβάτες <<σνομπάρουν>> κυρίως λόγω του χαμηλού υψομέτρου του (982 μέτρα). Το περίπλοκο ανάγλυφο του βουνού σε συνδυασμό με την πυκνή του βλάστηση, έκαναν τον Αράκυνθο κρησφύγετο και ορμητήριο κλεφτών και ανυπότακτων κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας.

Παναιτωλικό

Το Παναιτωλικό είναι το ψηλότερο βουνό του νομού Αιτωλοακαρνανίας και βρίσκεται βόρεια της λίμνης Τριχωνίδας. Αποτελεί το σύνορο του νομού με την Ευρυτανία. Στην ισουπή των 500 μέτρων έχει μήκος 20 χιλιόμετρα και πλάτος περίπου 7 χιλιόμετρα, και εκτείνεται από τη λίμνη των Κρεμαστών μέχρι την Τριχωνίδα. Στο νοτιότερο τμήμα του δημιουργεί δυο απολήξεις: μία ΒΑ στην περιοχή της Μονής Προυσού και μια ΝΔ προς τη λίμνη Τριχωνίδας στην οποία βρίσκεται και η ψηλότερη κορυφή του, ο Κατελάνος, με υψόμετρο 1922.

Το Παναιτωλικό είναι ιδιαίτερα απόκρημνο και προσεγγίζεται από τα χωριά Αγία Παρασκευή, Κυρά Βγένια, Λαμπίρη, Σιτόμενα και Σπαρτιάς.

Γέφυρα Ρίου-Αντίρριου

Χρειάστηκαν πολλά χρόνια για να γίνει πραγματικότητα το όραμα του Μεσολογγίτη πρωθυπουργού Χαρίλαου Τρικούπη και το αποτέλεσμα δεν χορταίνεις να το βλέπεις όσες φορές και αν περάσεις από αυτή. Εμπνευσμένος από ένα σχετικό δημοσίευμα του Εμίλ Μπιρνούφ, ο οποίος είχε διατελέσει διευθυντής της Γαλλικής Αρχαιολογικής Σχολής της Αθήνας, ο Χαρίλαος Τρικούπης αναφέρθηκε στην Αναγκαιότητα της γεφύρωσης του Στενού κατά τη διάρκεια μιας αγόρευσής του στη Βουλή, στις αρχές του 1889.

Ο διαγωνισμός για την κατασκευή της προκηρύχθηκε έναν αιώνα μετά, το 1991. Η επταετής διάρκεια των εργασιών χωρίστηκε σε δυο φάσεις: τη διετή (1998-1999) προπαρασκευαστική περίοδο, με βασικές δραστηριότητες την ολοκλήρωση της οριστικής μελέτης της γέφυρας και την κατασκευή των εργοταξιακών εγκαταστάσεων, και την πενταετή (2000-2004) περίοδο κατασκευής της γέφυρας.

Το αποτέλεσμα είναι μια καλωδιωτή γέφυρα μήκους 2.252 μέτρων με τέσσερις πυλώνες. Έχει δύο γέφυρες πρόσβασης μήκους 392 μέτρων στην πλευρά του Ρίου και 239 μέτρων στην πλευρά του Αντιρρίου, κατάστρωμα πλάτους 27,2 μέτρων με δύο λωρίδες κυκλοφορίας, μία λωρίδα ασφαλείας και πεζόδρομο σε κάθε κατεύθυνση. Χάρη στους τέσσερις πυλώνες της (αντί των δύο που αποτελούν την κοινή πρακτική στις κατασκευές), βρίσκεται στην πρώτη θέση στον κόσμο με κριτήριο το μεγαλύτερο σε μήκος συνολικό καλωδιωτό κατάστρωμα (2.252μ.). Αντέχει σε πρόσκρουση δεξαμενόπλοιου 180 χιλιάδων τόνων, σε άνεμο 250 χιλιομέτρων την ώρα και σε σεισμό μεγαλύτερο των 7 ρίχτερ. Με την ολοκλήρωσή της μείωσε τον χρόνο διέλευσης του στενού σε 5' από τα περίπου 45' που χρειάζονταν τα φέρι μπόουτ.

Γέφυρα Ρίου-Αντιρρίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Αναφορά και Περιγραφή Αρχαιολογικών Τόπων

Αρχαιολογικός Χώρος Καλυδώνας

Σημαντικότατο Αιτωλικό ιερό, στην Αρχαία Καλυδώνα, το οποίο είναι γνωστό ως Λαφριαίο και όπου λατρεύονταν η Άρτεμη και ο Απόλλωνας. Το ιερό περικλειόταν από περίβολο και βρισκόταν νοτιοδυτικά της ακρόπολης της Καλυδώνας. Οι αρχαιότερες ενδείξεις λατρείας ανάγονται στα γεωμετρικά χρόνια, ενώ το Ιερό φαίνεται ότι λειτούργησε ως τα ρωμαϊκά χρόνια. Η μεγαλύτερη ακμή του σημειώθηκε τον 6^ο αιώνα π.χ. Στο ναό υπήρχε χρυσελεφάντινο άγαλμα της θεάς.

Στον αρχαιολογικό χώρο βρίσκεται μνημείο του 100 π.χ. που θεωρείται ο τάφος του Λέοντος της Καλυδώνας και τόπος λατρείας του ως ήρωα. Το κτίριο ήταν ορθογώνιο, με χώρους στη δυτική, ανατολική και νότια εσωτερική πλευρά του, γύρω από μια περίστυλη αυλή. Η είσοδος γινόταν από πρόπυλο στη βόρεια πλευρά, ενώ υπήρχε και υπόγειος ταφικός θάλαμος με λίθινες σαρκοφάγους σε μορφή κλινών. Το Ηρώο ανήκε σε ευρύτερο νεκροταφείο που βρισκόταν νοτιοδυτικά της πόλης της Καλυδώνος. Το μνημείο ανασκάφηκε με Ελληνοδανική συνεργασία. Η δημοσίευσή του έγινε το έτος 1934.

Η πόλη των Οινιάδων, φημισμένη κατά την αρχαιότητα, βρισκόταν στις εκβολές του Αχελώου (σήμερα, λόγω των προσχώσεων, βρίσκεται αρκετά χιλιόμετρα από αυτές). Εμφανίζεται στην Ιστορία τουλάχιστον τον 5^ο αιώνα π.χ. και τα ίχνη της χάνονται κατά την περίοδο της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. Οι ανασκαφές στις Οινιάδες ξεκίνησαν στις αρχές του 20^{ου} αιώνα. Τα τείχη έχουν μήκος περίπου 6,5 χιλιόμετρα και ανάγονται στον 5^ο αιώνα π.χ. Ανακαλύφθηκε το λιμάνι της πόλης, με θέσης για αγκυροβόλιο πλοίων, ναυπηγεία, ερείπια ναού και λουτρά.

Το θέατρο της πόλης διασώζεται σε καλή κατάσταση, τουλάχιστον στη μία πλευρά του. Κάθε καλοκαίρι ο δήμος Οινιάδων διοργανώνει με μεγάλη επιτυχία φεστιβάλ στον χώρο του θεάτρου, όπου παρουσιάζονται σπουδαίες παραστάσεις διαφόρων θιάσων από όλη την Ελλάδα.

Αρχαιολογικός Χώρος Στράτου

Ο αρχαιολογικός χώρος που βρίσκεται ανάμεσα στη σημερινή κοινότητα Στράτος και τον ποταμό Αχελώο είναι από τους σημαντικότερους του νομού, εκεί πρόσφατες ανασκαφικές έρευνες αποκάλυψαν ένα αξιόλογο θέατρο που ανήκε στην ομώνυμη Αιτωλική πόλη. Χτισμένο σε μια χαμηλή κλειστή πλαγιά, έχει θέα τον ποταμό Αχελώο και δεν απέχει πολύ από το κέντρο της αρχαίας πόλης. Υπολογίζεται ότι στις τριάντα πέντε τουλάχιστον σειρές εδωλίων του κοίλου που χωρίζονταν σε έντεκα κερκίδες χωρούσαν περίπου 6.000 θεατές. Συνεπώς πρόκειται για το μεγαλύτερο σε χωρητικότητα θέατρο της Αιτωλοακαρνανίας. Σε εξαιρετική κατάσταση σώθηκαν τα έντεκα έδρανα της προεδρίας. Το σκηνικό οικοδόμημα δεν έχει ακόμη ανασκαφεί, αλλά πρέπει να διέθετε προσκήνιο. Το θέατρο χρονολογείται στα τέλη του 4^{ου} αιώνα, κάτι που δεν πρέπει να θεωρείται βέβαιο πριν από τη δημοσίευση των πορισμάτων των νεότερων ανασκαφικών ερευνών. Το θέατρο αναβίωσε για το κοινό το καλοκαίρι του 1997, με την παράσταση της ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ Αγρινίου 'Όπως αγαπάτε'' του Σαίξπηρ.

Η Ακρόπολη της Αιτωλίας

Πρόκειται για έναν από τους σημαντικότερους αρχαιολογικούς χώρους της Δυτικής Ελλάδας, που οφείλει την αρχαιολογική και ιστορική σημασία του στη συνεχή ανθρώπινη παρουσία από τη Μεσοελλαδική ή πρώιμη Μυκηναϊκή εποχή (περίπου 1500 π.χ.) έως τον 2^ο αιώνα π.χ. Βρίσκεται στην καρδιά της αιτωλίας και ως τόπος συνάντησης όλων των Αιτωλών απέκτησε από πολύ νωρίς, στα γεωμετρικά ή αρχαϊκά χρόνια, το χαρακτήρα Παναιτωλικού ιερού, στο οποίο λατρευόταν ο Θέρμιος Απόλλωνας. Στην πρώιμη ελληνιστική

περίοδο (4^{ος} αιώνας π.χ.) το ιερό μετατράπηκε σε θρησκευτικό και πολιτιστικό κέντρο της Αιτωλικής Συμπολιτείας. Από τα πιο σημαντικά κτίρια του χώρου είναι το αψιδωτό Μέγαρο Α του προϊστορικού οικισμού, το Μέγαρο Β της πρώιμης εποχής του Σιδήρου και οι τρεις αρχαϊκοί ναοί του Απόλλωνα Λυσειού, της Λαφρίας Αρτέμιδος και του Απόλλωνος Θερμίου.

Ο ναός του Απόλλωνος Θερμίου βρίσκεται στο βορειότερο μέρος του χώρου. Χτίστηκε αρχικά γύρω στο 620 π.χ. και καταστράφηκε το 218 π.χ. Το κατεστραμμένο υλικό άλλων κτιρίων αποτέλεσε την πρώτη ύλη για να ξαναφτιαχτεί ο ναός αμέσως μετά διατηρώντας το αρχικό του σχήμα. Ήταν περίμετρος με 15x16 κίονες. Στα άκρα της στέγης υπήρχαν υδρορροές με μορφή κεφαλιού είτε ανδρός, είτε λέοντος ενώ ανάμεσα τους βρίσκονταν ακροκέραμα με γυναικείες μορφές. Από τα κτίρια της αγοράς ξεχωρίζουν οι δυο στοές οι οποίες είναι από τις μεγαλύτερες του είδους, η κρήνη και ένα ακόμη κτίριο, το οποίο ταυτίζεται με Βουλευτήριο.

Μουσείο Θέρμου

Το Θέρμο πυρπολήθηκε και λεηλατήθηκε δύο φορές από τον μακεδονικό στρατό το 218 και το 206 π.χ. ενώ μετά τη ρωμαϊκή κατάκτηση (167 π.χ.) και τη διάλυση της Αιτωλικής Συμπολιτείας εγκαταλείφθηκε και ερημώθηκε βαθμιαία. Οι ανασκαφές άρχισαν το 1987. πολλά από τα ευρήματα ή πιστά αντίγραφα αυτών εκτίθενται στο τοπικό αρχαιολογικό μουσείο που στεγάζεται σε ένα κτίριο 107 ετών, μέσα στο χώρο. Υπάρχουν χειροποίητα αγγεία από τα μέσα της 2^{ης} π.χ. χιλιετίας, δόντια από αγριογούρουνα που χρησιμοποιούσαν για την εξωτερική επένδυση του κράνους του πολεμιστή, αντικείμενα οικιακής χρήσης, νομίσματα των Αιτωλών, χάλκινα ευρήματα 7^{ου}-2^{ου} αιώνα π.χ. καθώς και την επιζωγραφισμένη σφίγγα του 5^{ου} αιώνα π.χ.

Το Κάστρο της Ναυπάκτου

Αυτό το κάστρο δεν κατακτήθηκε ποτέ-ούτε καν το 1477 όταν 30.000 Τούρκοι το πολιορκούσαν επί τρεις μήνες. Είναι το μοναδικό στην Ευρώπη με πέντε αμυντικές ζώνες που αρχίζουν από το λιμάνι και καταλήγουν στην κορυφή του λόφου. Η παράδοσή του αποτελούσε πάντα αντικείμενο διαπραγματεύσεων και συνθηκών. Δυστυχώς η είσοδος στα τρία τελευταία αμυντικά διαζώματα είναι αδύνατη λόγω έργων για την ανάδειξή του, τα οποία αναμένεται να διαρκέσουν ως τα τέλη του 2008.

Τα πρώτα...έργα έγιναν πολύ παλιά, άλλωστε, η Ναύπακτος ήταν ανέκαθεν οχυρωμένη πόλη. Οι Πελασγοί την οχύρωσαν πρώτη φορά κατασκευάζοντας ένα τείχος με τεράστιους ογκόλιθους. Μέχρι τη βυζαντινή περίοδο η οχύρωσή της περιοριζόταν στην κορυφή του λόφου. Η τελική σημερινή μορφή του Κάστρου δόθηκε από τους Ενετούς, που κατέλαβαν την πόλη το 1407 και έκτισαν ψηλότερα και επιβλητικότερα τείχη, προσθέσανε

πύργους και οχύρωσαν το λιμάνι. Κοινό χαρακτηριστικό κάθε διαζώματος είναι μια πύλη που τα συνέδεε. Οι πύργοι του Κάστρου έφταναν συνολικά τους 25.

Το πρώτο διάζωμα είναι στο μικρό παλιό λιμάνι. Είναι το ιστορικό σημείο αναφοράς της πόλης. Αποτελούσε την πρώτη αμυντική ζώνη του διάσημου Κάστρου. Το λιμανάκι μοιάζει με πέταλο και έχει άνοιγμα περίπου 35 μέτρων ανάμεσα στον ανατολικό και δυτικό βραχίονα. Στον ανατολικό πυργίσκο υπάρχει ο παλαιός ναυτικός φάρος με εντοιχισμένη μαρμαρόπλακα, αναμνηστική της ναυμαχίας του 1571. Κοντά είναι το Φετιχιέ Τζαμί που έκτισε ο Βαγιαζίτ Β΄, ένας τεράστιος χώρος που πρόκειται να στεγάσει βυζαντινό μουσείο. Πιθανολογείται πως οικοδομήθηκε πάνω στα ερείπια αρχαίου ναού του Ποσειδώνα.

Στον δυτικό βραχίονα, δίπλα στα σιδερένια κανόνια βρίσκεται ο ανδριάντας του πυρπολητή Γιώργου Ανεμογιάννη, ο οποίος πέθανε το 1821 σε ηλικία 23 ετών.

Το δεύτερο λέγεται Βεζίρ Τζαμί, ονομάστηκε έτσι από το τζαμί που βρισκόταν εκεί και ήταν το μεγαλύτερο της πόλης. Σήμερα σώζονται μόνο ερείπιά του.

Στο τρίτο διάζωμα δεν υπάρχουν σπίτια, παρά μόνο η δεξαμενή νερού και παλιές αποθήκες πολεμοφοδίων, εντυπωσιακός είναι και ο τεράστιος ορθογώνιος πύργος που βρίσκεται σε αυτό το σημείο.

Το τέταρτο διάζωμα είναι το πιο οχυρωμένο και έχει τεχνητές στοές, αποθήκες πυρομαχικών και υπόγειες δεξαμενές νερού. Στην κορυφή του βρίσκεται το εκκλησάκι του Προφήτη Ηλία και δίπλα του ένα μικρό βυζαντινό παρεκκλήσι.

Το πέμπτο αμυντικό διάζωμα χωρίζεται σε δύο επίπεδα: Στο πρώτο υπάρχει υπόγεια δεξαμενή νερού και δύο μεγάλες στοές για τις ανάγκες των στρατιωτών, στο δεύτερο επίπεδο υπάρχει μια μικρή πλατεία που περιτριγυρίζεται από ισχυρά πανύψηλα τείχη. Αυτό είναι το υψηλότερο σημείο

του Κάστρου (200μ. πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας), αυτό που οι Τούρκοι ονόμαζαν Ιτς Καλέ.

Τα τελευταία διαζώματα είναι πνιγμένα στο πράσινο με πανύψηλα πεύκα, γι' αυτό και δύσκολα διακρίνει κανείς από μακριά τον σχεδιασμό τους.

Το πάρκο Θερβάντες

Στη δυτική πλευρά του παλαιού λιμανιού κρύβεται το πάρκο Θερβάντες, με τον ανδριάντα του Μιχαήλ Θερβάντες να υποδέχεται τους επισκέπτες. Ο Ισπανός συγγραφέας του Δον Κιχώτη πολέμησε γενναία στη ναυμαχία, ως αξιωματικός του πολεμικού ναυτικού Μαρκήσια και τραυματίστηκε σοβαρά από εχθρική οβίδα στο αριστερό χέρι. Ο ίδιος χαρακτήρησε τη μάχη της, <<το πιο δοξασμένο γεγονός που είδαν ποτέ ή θα δουν οι αιώνες>>. Στο εσωτερικό του πάρκου υπάρχουν οι μαρμάρινες πλάκες- αφιερώματα στους μαχητές που πολέμησαν στη ναυμαχία από τις πρεσβείες της Κροατίας, της Ισπανίας, τις πόλεις της Βενετίας και του Ρέγκενσμπουργκ (πόλη της Αυστρίας όπου καταγόταν ο Δον Χουάν).

Λαογραφικό Μουσείο Αγρινίου

Ιδρύθηκε πριν από 30 χρόνια από τον Παναιτωλοακαρνανικό Σύλλογο Γυναικών. Όλα άρχισαν από μια έκθεση παραδοσιακού ψωμιού και μια έκθεση υφαντικής τέχνης που ακολούθησε και τέλος δημιουργήθηκε το λαογραφικό Μουσείο. Τα πρώτα χρόνια υποστηρίχθηκε οικονομικά από τις οικογένειες Παπαστράτου και Παναγοπούλου και σποραδικά από το Δήμο ή το υπουργείο Πολιτισμού. Σήμερα δεν χρηματοδοτείται, ούτε υπάρχει κατάλληλος χώρος για να στεγασθεί, ενώ τα λιγοστά έσοδά του προέρχονται από τις εκδηλώσεις που διοργανώνουν οι γυναίκες του συλλόγου και από συνδρομές φίλων. Στα εκθέματά του συγκαταλέγονται αντικείμενα λατρευτικής και αγροτικής χρήσης με κύριο στοιχείο την καλλιέργεια του καπνού, ενώ υπάρχουν και

αναπαραστάσεις δωματίων. Διαθέτει και αξιόλογη βιβλιοθήκη με 1000 τίτλους. Εκτός από Λαογραφικό έχει πάρει και τον τίτλο του Φιλολογικού Μουσείου, η συλλογή είναι μικρή και περιλαμβάνει πορτρέτα, φωτογραφικό υλικό και βιβλία μεγάλων καλλιτεχνών της περιοχής.

Δημοτικό Πάρκο Αγρινίου

Το δημοτικό Πάρκο είναι σήμερα ο μεγαλύτερος δημόσιος ελεύθερος χώρος ξεκούρασης και αναψυχής της πόλης του Αγρινίου. Καλύπτει συνολικά 54 στρέμματα. Η ιστορία του αρχίζει εδώ και ογδόντα έξι περίπου χρόνια, όταν το 1919 η οικογένεια Παπαστράτου αγόρασε από τον ποιητή Κωνσταντίνο Χατζόπουλο μια σημαντική έκταση στα όρια του παλαιού σχεδίου πόλης, την οποία μέσα στα επόμενα χρόνια διαμόρφωσε σε πρότυπο πάρκο για τους κατοίκους του Αγρινίου. Σήμερα δυστυχώς βρίσκεται αντιμέτωπο με τη φθορά του χρόνου, ταυτόχρονα όμως έχει και περισσότερους λόγους από ποτέ να ελπίζει στην αναγέννησή του. Έτσι αναμένεται να ξεκινήσει η πρώτη φάση των εργασιών ανάπλασης του Παπαστράτειου Πάρκου, σύμφωνα με μελέτη που εκπόνησε διεπιστημονική ομάδα του εργαστηρίου Περιβαλλοντικού και Πολεοδομικού Σχεδιασμού του Τμήματος Αρχιτεκτόνων του ΑΠΘ, ύστερα από πρόταση του Δήμου Αγρινίου. «Το πάρκο έχει μια δομή των αρχών του περασμένου αιώνα, σχεδιάστηκε με άλλα δεδομένα και ανταποκρίνεται στη φιλοσοφία μιας άλλης εποχής και μιας άλλης πόλης, γιατί μην ξεχνάτε ότι τότε το Αγρίνιο ήταν πολύ μικρότερο», επισημαίνει ο δήμαρχος της πόλης κ. Θύμιος Σώκος. «Θέλουμε να φέρουμε και πάλι την κοινωνία σε επαφή με το πάρκο, να γίνει το Παπαστράτειο αυτό που έχει ανάγκη η πόλη μας».

Ο μέχρι στιγμής σχεδιασμός προβλέπει την υλοποίηση των επεμβάσεων ανά φάσεις. Κατόπιν της ένταξης του έργου στο πρόγραμμα Θησέας, η πρώτη

εκταμίευση, στην οποία αντιστοιχεί το ποσό των 500.000 ευρώ, αναμένεται να πραγματοποιηθεί μέσα το 2006. «Στόχος μας είναι να γίνει το πάρκο ένας φιλικός πόλος έλξης, ένας καθημερινός χώρος συνάντησης και επικοινωνίας για όλες τις ηλικίες, με σεβασμό στον δημότη, το τοπίο, τις μνήμες και την ιστορικότητα του πάρκου», εξηγεί στην «Κ» ο καθηγητής κ. Πάνος Σταθακόπουλος. «Δεδομένης της θέσης του, καθώς απέχει μόλις 700 μέτρα από την κεντρική πλατεία και το δημαρχείο, το Παπαστράτειο είναι η ελπίδα αερισμού και αποσυμφόρησης των γύρω γειτονιών και ακριβώς εκεί αποσκοπούμε, καταργώντας φυσικά στεγανά, όπως κάγκελα, τοίχους, φράχτες, αναπτύσσοντας σειρά θεματικών φυσικών ενοτήτων πολιτισμού, εκπαίδευσης, δραστηριοτήτων και αναψυχής, διευθετώντας την κυκλοφορία, διευκολύνοντας την προσπελασιμότητα και προτείνοντας τη μακροπρόθεσμη οριοθέτηση των περιμετρικών χρήσεων γης».

Θεματικοί κήποι

Σύμφωνα με τη διεπιστημονική ομάδα του ΑΠΘ, ιδιαίτερη σημασία έχει αποδοθεί στον σχεδιασμό των προτεινόμενων φυτεύσεων με την επιλογή φυτών χαρακτηριστικών της χλωρίδας της ευρύτερης περιοχής, τη συντήρηση και ανάδειξη της σημερινής βλάστησης, αλλά και την προσθήκη στα υπάρχοντα 30 άλλων 12 στρεμμάτων με νέες δενδροφυτεύσεις. Βασικό σημείο στην οργάνωση και λειτουργικότητα του χώρου αποτελεί η δημιουργία ενός συνδετικού άξονα κίνησης των επισκεπτών, που θα ενώνει το βόρειο με το νότιο τμήμα του πάρκου, καθώς επίσης το ανατολικό με το δυτικό, φιλοξενώντας δεξιά και αριστερά σειρά θεματικών κήπων, όπως ο «κήπος της μνήμης» με επιβλητική την παρουσία των καπνών –σήμα κατατεθέν της περιοχής–, οι οποίοι θα λειτουργούν ως χώροι στάσης, ξεκούρασης και προσανατολισμού του επισκέπτη.

Με κυρίαρχο το υγρό στοιχείο, παρόν τόσο στα σιντριβάνια με τα φωτιστικά και τα γλυπτά, όσο και στον υγρόκηπο της ανατολικής πλευράς, σχεδιάζεται παράλληλα η δημιουργία αμφιθεάτρου χωρητικότητας 2.500-3.000 ατόμων και εκθεσιακού χώρου, η κατασκευή υπόγειου πάρκινγκ 300 θέσεων, η ριζική ανακαίνιση του υπάρχοντος αναψυκτηρίου και του θερινού κινηματογράφου και η βελτίωση του φωτισμού. «Χρησιμοποιώντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της φύσης, όπως το χρώμα, την υφή, το σχήμα, τις μυρωδιές, τις εποχιακές εναλλαγές και κινήσεις, το υγρό στοιχείο, την ενθάρρυνση κοινωνικών, πολιτιστικών και αθλητικών δραστηριοτήτων, προσδίδουμε στο πάρκο μια άλλη διάσταση, καλούμε τους πολίτες να αναπτύξουν μια διαλεκτική σχέση με αυτό», καταλήγει ο κ. Σταθακόπουλος.

Η παπαγαράλαμπειος βιβλιοθήκη

Τεράστια πηγή γνώσης, στο βιβλιοστάσιό της υπάρχουν 60.000 τόμοι καταλογραφημένοι με το δεκαδικό ταξινομικό σύστημα Dewey, με αλφαβητικούς καταλόγους συγγραφέων και θεμάτων σε ψηφιακή μορφή, αρχείο τοπικού Τύπου και περιοδικά με φιλολογικό, κοινωνικό, ιστορικό και εκπαιδευτικό περιεχόμενο. Σε ξεχωριστό χώρο εκτίθενται όλα τα βιβλία που αναφέρονται στη Ναύπακτο και την ευρύτερη περιοχή της, καθώς και ένας σημαντικός αριθμός τοπικών εφημερίδων της Ναυπακτίας, της Αιτωλοακαρνανίας και της Φωκίδας.

Μουσείο <<ιερού αγώνος 1821-νικολαου ε. Φαρμάκη>>

Το μουσείο Νικ. Ε. Φαρμάκη σε μεταφέρει στις μάχες του 1821 και τον πόλεμο του '40. Χωρίζεται σε δύο αίθουσες: Η πρώτη φιλοξενεί σπαθιά και πιστόλες από το 1821, όλα αντικείμενα της προσωπικής συλλογής του Φαρμάκη και η δεύτερη είναι αφιερωμένη στον πόλεμο του '40. σε περίοπτη θέση εκτίθεται η στολή του στρατηγού Παπάγου. Υπάρχουν έγγραφα, φωτογραφίες και εφημερίδες της εποχής.

Ο κήπος των ηρώων

Ο χώρος μνήμης ιδρύθηκε το 1830 με διαταγή του Καποδίστρια, ολοκληρώθηκε επί Όθωνα και το σχέδιο ήταν να τοποθετηθούν διάφορα μνημεία για τους ήρωες των πολιορκιών και της Εξόδου στο παλιό κοιμητήριο. Στο Τύμβο των Ηρώων, βρίσκονται τα οστά των ανώνυμων Ελεύθερων Πολιορκημένων. Ένα λιοντάρι από πάνω τα προστατεύει από τους εχθρούς, από τον χρόνο και τα λήθη. Ο ανδριάντας του λόρδου Βύρωνα κατασκευάστηκε με πανελλήνιο έρανο το 1880, από το μνημείο του Μάρκου Μπότσαρη με την χαριτωμένη κόρη- άγαλμα που παριστάνει την Ελλάδα και το μνημείο των Φιλελλήνων.

Μουσείο Ιστορίας και Τέχνης

Στο παλιό Δημαρχείο στην πλατεία Μπότσαρη εκτίθενται αυθεντικοί πίνακες- και τα αντίγραφα κάποιων- που έχουν ως θέμα τους την Έξοδο του Μεσολογγίου. Ξεχωρίζει η <<Έξοδος>>, με το ολοκέντητο σκέπαστρο, που μεταφέρουν στην πομπή τη νύχτα του Λαζάρου οι τελειόφοιτοι του Λυκείου από τον Άγιο Σπυρίδωνα ως το Ηρώο, την << Άφιξη του Μπαίρον>> του Θεόδωρου Βρυζάκη και την αυθεντική << Μεσολογγίτισσα>> του Ντελανσάνκ, μαθητή του Ντελακρουά. Αυτό που κάνει εντύπωση όμως είναι οι μικρές ιστορίες πλάι στους πίνακες και στις ελαιογραφίες, όπως εκείνη του αρχηγού της φρουράς της νησίδας Βασιλαδίου Σπύρου Πεταλούδη, του καπετάν Θανάση Τσερπελή κ.α. Επίσης υπάρχουν και δύο <<αίθουσες Μπαίρον>>, με ανδριάντα και προσωπικά αντικείμενα του ποιητή.

Λαογραφικό Μουσείο

Το μουσείο ιδρύθηκε το 1997 και το λειτουργεί ο Πολιτιστικός και Λαογραφικός Σύλλογος Μεσολογγίου. Εκτίθενται έπιπλα και αντικείμενα αστικών νοικοκυριών, αλλά και είδη λαϊκής τέχνης. Υπάρχουν επίσης αλιευτικά εργαλεία των τεχνικών που χρησιμοποιούνται για το ψάρεμα στη λιμνοθάλασσα.

Μουσείο Κωστή Παλαμά και Τρικούπη

Είναι τα σπίτια που έζησαν και μεγάλωσαν οι σημαντικές αυτές προσωπικότητες.

Κωστή Παλαμά: Η ιστορία άρχισε το 1865, όταν ο τότε εξάχρονος Κωστής Παλαμάς έχασε τους γονείς του και μετακόμισε στο σπίτι όπου έμενε ο αδελφός του πατέρα του και η οικογένειά του. Σε αυτό πέρασε τα παιδικά και εφηβικά του χρόνια και εμπνεύστηκε για πολλά ποιήματά του.

Τρικούπη: Στο υπέροχο σπίτι γεννήθηκε και έζησε ο πρώτος πρωθυπουργός της Ελλάδας, αλλά και ιστορικός και ποιητής Σπυρίδων Τρικούπης. Εδώ μεγάλωσε και ο γιος του, επίσης πρωθυπουργός και μεγάλος πολιτικός Χαρίλαος Τρικούπης.

Μουσείο Β.Κατράκη

Τον Ιούνιο του 2006 εγκαινιάστηκε το μουσείο <<Βάσω Κατράκη>> στην ανατολική πλευρά του Αιτωλικού. Φιλοξενεί πάνω από 500 έργα της γνωστής χαράκτριας και ζωγράφου, ενώ είναι το μοναδικό σε Ελλάδα και Ευρώπη μουσείο αμιγώς χαρακτηριστικής τέχνης. Η Βάσω Κατράκη βραβεύτηκε στις Μπιενάλε Αλεξάνδρειας, Λουγκάνο, Βενετίας και Λειψίας. Η μία αίθουσα φιλοξενεί μόνιμα έργα της και η άλλη έργα άλλων καλλιτεχνών

Ναός Διός Στράτου

Ο ναός βρίσκεται στην κορυφή ενός τειχισμένου λόφου στο βορειοδυτικό άκρο της Στράτου. Αφιερωμένος στον Στράτιο Δία, ήταν δωρικός, εξάστυλος, με κορινθιακούς κίονες στο εσωτερικό. Εκτός από αυτό τον συνδυασμό αρχιτεκτονικών ρυθμών, παρουσιάζει και άλλα νέα για την εποχή του κατασκευαστικά και μορφολογικά στοιχεία.

Η κατασκευή του ναού άρχισε το 321 π.χ., το μνημείο όμως παρέμεινε ημιτελές. Η ολοκλήρωσή του φαίνεται ότι διακόπηκε λόγω πολεμικών συγκρούσεων με τους Αιτωλούς.

Ο ναός μελετήθηκε στα μέσα του προηγούμενου αιώνα από τον P. Heuzey και στις αρχές του αιώνα μας από τον A. Ορλάνδο. Η ανασκαφή και η δημοσίευσή του (1924) πραγματοποιήθηκε από την Γαλλική Αρχαιολογική Σχολή. Ο ναός εντάσσεται στον ευρύτερο αρχαιολογικό χώρο της αρχαίας Στράτου, πρωτεύουσας των Ακαρνάνων, όπου οι ανασκαφές συνεχίζονται ως σήμερα.

Κεφάλαιο 4: Εναλλακτικές μορφές τουρισμού

Ο νομός Αιτωλοακαρνανίας τροφοδοτείται σχεδόν από τον εσωτερικό τουρισμό, ενώ διαθέτει μεγάλες δυνατότητες τουριστικής ανάπτυξης λόγω του ασσύληπτου φυσικού της κάλλους και των ανεκτίμητων αρχαιολογικών θησαυρών της, έχει στραφεί στο μοντέλο των ήπιων και εναλλακτικών μορφών τουρισμού, γιατί, διαθέτει παρθένα φύση ανέγγιχτη σχεδόν από την ανθρώπινη δραστηριότητα και αποτελεί προνομιακό τόπο εφαρμογής του μοντέλου αυτού.

Στις εναλλακτικές μορφές περιλαμβάνονται όσες έχουν ως βασικό χαρακτηριστικό τους την αντίθεση στο κλασικό πρότυπο του μαζικού τουρισμού, έχοντας ως αφετηρία την ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, την διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και τη φυσική ζωή. Η πλειοψηφία αυτών των μορφών εμπεριέχει την ενεργό συμμετοχή των τουριστών στις δραστηριότητες αυτών των εναλλακτικών μορφών. Πολλές από αυτές τις μορφές αναπτύχθηκαν υπό την επιρροή του οικολογικού κινήματος ενώ είναι συχνό φαινόμενο η παράλληλη ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών που συνδέουν την οικολογία και τον πολιτισμό.

Στις αρχές της δεκαετίας του '90 η φρενίτιδα που κυριεύει την Ευρώπη όλη λέγεται «parapente» το οποίο στα Γαλλικά σημαίνει Αλεξίπτωτο πλαγιάς .Η εξάπλωσή του παίρνει τη μορφή παλιρροιακού κύματος που δεν αργεί να σαρώσει και την Ελλάδα.

Μέσα στις πρωτοπόρους λέσχες Πανελλαδικά η αερολέσχη Αγρινίου δεν άργησε να δημιουργήσει ένα πολύ δραστήριο τμήμα , με τη συνεχή και επιτυχημένη διοργάνωση αγώνων και συναντήσεων πρώτα στη θρυλική απογείωση της Παλαιοκαρυάς και τα τελευταία χρόνια στη παγκοσμίου επιπέδου απογείωση της Καλάνας στην επαρχία Βάλτου του νομού μας. Η αερολέσχη Αγρινίου, από τις παλαιότερες στον Ελλαδικό χώρο σύντομα καθιερώνεται μέσα από τις επιτυχίες της και τη δυναμική της πορεία στο

αεράθλημα του **αλεξιπτώτου πλαγιάς**. Ιδιαίτερα ξεχωρίζει ο αθλητής Σκόνδρας Ιωακείμ (Αιτωλοακαρνανίας) ως κυπελλούχος Ελλάδας , αρκετές φορές δευτεραθλητής και τριταθλητής, πολλές φορές μέλος της Εθνικής ομάδας και αρχηγός της στο Παγκόσμιο πρωτάθλημα 1999 αλλά και στο Πανευρωπαϊκό το 2000 στις Άλπεις.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΑΠΟΓΕΙΩΣΕΩΝ

- Παλαιοκαρυά (Τριγωνίδας)
- Βλαγέρνα (Αγρινίου)
- Παραβόλα (Τριγωνίδας)
- Εμπεσός
- Μενίδι & Περγαντί

Οι παραπάνω περιοχές πτήσεων αποτελούν μια ολοκληρωμένη προπόνηση για τους αθλητές της αερολέσχης Αγρινίου αλλά και πολλές εναλλακτικές λύσεις για τους επισκέπτες και φίλους συναθλητές από Ελλάδα και εξωτερικό.

Αρκετές περιοχές στο νομό μας είναι υποψήφιες για μελλοντικές απογειώσεις αλεξιπτώτων πλαγιάς, αποδεικνύοντας τον φυσικό πλούτο του Νομού που στο μέλλον ίσως αποδειχθεί το «καλύτερο» προϊόν του τόπου μας.

Οι εκπαιδεύσεις στο τμήμα «parapente» της αερολέσχης Αγρινίου γίνονται από πτυχιούχους προπονητές της Ελληνικής αεραθλητικής ομοσπονδίας , εύκολα , γρήγορα και ασφαλέστατα όλο το χρόνο.

Επίσης η αερολέσχη διαθέτει **διθέσιο αλεξίπτωτο** πλαγιάς τόσο για τις ανάγκες της εκπαίδευσης όσο και για πτήσεις εθισμού για όσους το επιθυμούν.

Θαλάσσιο σκί

Η Τεχνητή Λίμνη Στράτου βρίσκεται 9 χιλιόμετρα στον δρόμο από Αγρίνιο προς Αμφιλοχία. Η Λίμνη αυτή που κατασκευάστηκε από την ΔΕΗ το

1991, είναι σήμερα το Εθνικό Κέντρο Θαλασσίου Σκι της Ελληνικής Ομοσπονδίας Θαλασσίου Σκι.

Στις σύγχρονες εγκαταστάσεις του κέντρου φιλοξενούνται τα κλιμάκια των επίλεκτων αθλητών της Εθνικής Ομάδας Θαλασσίου Σκι όπου και προπονούνται κατά την διάρκεια του έτους.

Στην Λίμνη Στράτου έχουν διεξαχθεί διεθνείς και Ελληνικού αγώνες με μεγάλη οργανωτική και αθλητική επιτυχία.

Το 1999 έγινε το Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα Θαλάσσιου Σκι Νέων και το 2000, 7-10 Σεπτεμβρίου, η κορυφαία εκδήλωση του αθλήματος, το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Νέων.

Στη Λίμνη Στράτου με κατάλληλες παρεμβάσεις που έγιναν, δίνεται η δυνατότητα της ταυτόχρονης προπόνησης τριών ομάδων στους τρεις ξεχωριστούς στίβους αγώνων και προπονήσεων που υπάρχουν.

Το Εθνικό Κέντρο Θαλασσίου Σκι στη Λίμνη Στράτου είναι η πιο πλήρης εγκατάσταση του Θαλασσίου Σκι που με τις ιδανικές συνθήκες «νερού» θεωρείται ένας από τους καλύτερους χώρους για προπόνηση και αγώνες

Ιππασία- Rafting- Mountain bike- Paintball- Monoraft- Hotdog

Ο Έυηνος ενδύκνηται για τα πρώτα βήματα στο ράφτινγκ, για πεζοπορία, ιππασία, διαδρομές με 4x4 και πολλές άλλες εναλλακτικές δραστηριότητες. Οι ειδικοί λένε ότι ο Έυηνος είναι ιδανικός για να κάνει κάποιος τα πρώτα του βήματα στο ράφτινγκ, ιδιαίτερα τον Μάιο που είναι αρκετά ήρεμα τα νερά.

Επίσης για όσους έχουν μια εμπειρία και θέλουν να δοκιμάσουν κάτι άλλο μπορούν να κάνουν Monoraft και Hotdog. Είναι δραστηριότητες που απαιτούν καλή φυσική κατάσταση και εμπειρία. Οι ιδανική εποχή για τις δύο δραστηριότητες είναι τον Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο.

Μια άλλη ωραία δραστηριότητα που γίνεται στον Έυηνο είναι η ιππασία. Η διαδρομή είναι εντυπωσιακή, γίνεται κατά μήκος του ποταμού και διαρκεί περίπου μια ώρα. Εταιρείες διοργανώνουν περιηγήσεις στο πευκοδάσος του Τρίκορφου για ενήλικες και για μικρά παιδιά με πόνη. Είναι δραστηριότητα που μπορεί να κάνει κάποιος όλο το χρόνο.

Το mountain bike είναι δραστηριότητα μικρής δυσκολίας διαρκεί περίπου 2,5 ώρες και γίνεται κατά μήκος ενός παραπόταμου

Διαδρομές γίνονται με 4x4, ενώ υπάρχει και πίστα για paintball με αρκετά σενάρια πολέμου να εκτυλίσσονται στις όχθες του Ευήνου.

ΓΑΛΑΖΙΕΣ ΣΗΜΑΙΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ 2006

Δήμος Ναυπάκτου-Ψανή-Γρίμποβο

Δήμος Αλυζίας - Σχίνος - Τριπολιάς

Ιστιοπλοΐα στο Νομό Αιτωλοακαρνανίας

Η αρχέγονη σχέση των Ελλήνων με τη θάλασσα, συναντάει τα καλέσματα των καιρών και τα τελευταία χρόνια η ιστιοπλοΐα γίνεται όλο και πιο

αγαπητή στη χώρα μας και όλο και περισσότεροι επιλέγουν αυτό τον τρόπο διακοπών. Οι δυνατότητες για πολλαπλές δραστηριότητες στο υγρό περιβάλλον, και η επέκταση των εταιριών ενοικίασης σκαφών, δίνουν το έναυσμα, στους πολλούς πια, για το «διαφορετικό» των διακοπών.

Τα γήινα κοσμήματα, το αρχιπέλαγος του Αιγαίου και το Ιόνιο πέλαγος είναι το όνειρο των περισσότερων ιστιοπλόων του κόσμου και τους βλέπουμε να συρρέουν κάθε καλοκαίρι, για να το ζήσουν.

Ο νομός μας κατά ένα μεγάλο μέρος βρέχεται από το Ιόνιο, και οι, εκπληκτικής φυσικής ομορφιάς, εικόνες στη γειτνίασή του με τα Ιόνια νησιά και όχι μόνο, όπως και η ανάπτυξη κάποιων παραθεριστικών κέντρων, έχουν αρχίσει να τον ανεβάζουν σε αρκετά υψηλή θέση, στις προτιμήσεις του είδους αυτού του τουρισμού. Μία, διεθνώς γνωστή, βάση βρίσκεται στην Πάλαιρο.

Στα κέντρα ενοικίασης του νομού μας, μπορεί ο καθένας να βρει ενοικιαζόμενα σκάφη τύπου, ιστιοφόρα, motor sailers και motor yachts όλων των μεγεθών. Για την ενοικίαση, χρειάζονται 6-8 άτομα (καλό θα είναι κάποιοι από αυτούς να έχουν γνώσεις ναυσιπλοΐας, χωρίς δε καπετάνιο, οι δύο να έχουν άδεια ιστιοπλοΐας).

Στο Ιόνιο πέλαγος επικρατούν πουνεντομαΐστροι (δυτικοί-βορειοδυτικοί) το καλοκαίρι, την άνοιξη όστρια(N), γαρμπής (NΔ), λεβάντης (Α), τον δε χειμώνα και φθινόπωρο γρέγος (ΒΑ), τραμουντάνα (Β). Στη δε περιοχή του Αμβρακικού, ο γρέγος είναι συνηθέστερος

Ορειβατικός σύλλογος Αγρινίου

Ο Σύλλογος ιδρύθηκε στις 22 Σεπτεμβρίου 1986 και είναι Αθλητικό Σωματείο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, υπαγόμενο στις διατάξεις του Αθλητικού Νόμου 2725/17-6-99 (ΦΕΚ 121Α/99). Σκοπός του Συλλόγου είναι η καλλιέργεια και η διάδοση στην ευρύτερη περιοχή μας της ορειβασίας (πεζοπορία, αναβάσεις σε βουνά στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό) διασχίσεις φαραγγιών και ποταμών, αναρριχήσεις, ορειβατικό σκι, χιονοδρομία (αγωνιστική και ορειβατική), σπηλαιολογία, λαογραφία, καγιάκ, ράφτινγκ, ορειβατική ποδηλασία, αγώνες δρόμων διάφορων αποστάσεων, διάσωση ανθρώπων ή και ζώων σε ατυχήματα

στο βουνό, προστασία της φύσης και του περιβάλλοντος, προβολές, διαλέξεις, εκθέσεις, δημοσιεύσεις, εκπομπές και έκδοση του περιοδικού μας "Κατελάνος", σήμανση και συντήρηση ορειβατικών μονοπατιών στα βουνά της περιοχής μας, αρχείο με ημερολόγιο δραστηριοτήτων, φωτογραφικό υλικό και βιντεοταινίες, βιβλιοθήκη με βιβλία, περιοδικά και χάρτες για τα βουνά.

Διοργανώνει πάνω από 25 πεζοπορίες-αναβάσεις κάθε χρόνο, συμμετέχει στις Πανελλήνιες Ορειβατικές Συγκεντρώσεις της Περιφέρειας των Ορειβατικών Συλλόγων της Δυτικής Ελλάδας και Ηπείρου που λειτουργεί από 1/10/1995. Σήμερα έχει 200 ενεργά μέλη.

Διοργανώνει Σχολές Ορειβασίας και Αναρρίχησης για τα μέλη του καθώς και ορειβατικού σκι (πρώτη σχολή το 1995/96, δεύτερη το 1997/98 και η τρίτη προγραμματίζεται για το 2002).

Συμμετοχές μελών μας σε αποστολές αναβάσεις σε βουνά του εξωτερικού (Άλπεις, Κιλιμάντζαρο, Περού, Νεπάλ) και αποστολή του Συλλόγου μας το 1997 στο MATTERHON της Ελβετίας και στο MONT BLANC της Γαλλίας.

Κατασκευάζεται ήδη ξύλινο διώροφο ορειβατικό καταφύγιο (με κορμούς δένδρων από Φιλανδία) στη θέση "ΔΙΑΣΕΛΑΚΙ" του Δημοτικού Διαμερίσματος Περιστερίου του Δήμου Παραβόλας στο βουνό Παναιτωλικό το οποίο υπολογίζεται να έχει τελειώσει μέχρι το τέλος του 2001.

Ορειβατικός σύλλογος Μεσολογγίου

Ο Σύλλογος ιδρύθηκε το 1988, υπάγεται στις διατάξεις του αθλητικού Νόμου 2725/99 (ΦΕΚ 121 Τ' Α) και διοικείται από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο.

Σκοπός του Συλλόγου είναι η καλλιέργεια και διάδοση στην περιφέρεια Μεσολογγίου της Ορειβασίας σε όλες της, τις μορφές και εκδηλώσεις (αναβάσεις στα βουνά, αλπινισμός, χειμερινή ορειβασία, αναρρίχηση, σπηλαιολογία, ορειβατικό σκι, καγιάκ, ποδήλατο βουνού, δρόμος μεγάλων αποστάσεων κ.λπ.) Επίσης των χειμερινών αθλημάτων (χιονοδρομία, σκι κ.λπ.) και η προσπάθεια για την προστασία της ορεινής φύσης (πανίδα και χλωρίδα γενικά) και στη διάνοιξη και σηματοδότηση μονοπατιών, αξιοποίηση πηγών, δενδροφυτεύσεις δασικών χώρων της περιοχής, διάδοση του φιλοδασικού πνεύματος, αρμονική συνεργασία με τις τοπικές δασικές υπηρεσίες και συμμετοχή σε προγράμματα ανάπτυξης του ορεινού τουρισμού της περιοχής.

Ο Σύλλογος έχει τη χρήση ενός μικρού κτίσματος πυροφυλάκειο στην κορυφή Γρεβενό του Αράκυνθου, που το χρησιμοποιεί σαν καταφύγιο, όπου μπορούν να κοιμηθούν 10 άτομα και να εξυπηρετηθούν 30 και είναι το μοναδικό που λειτουργεί σαν καταφύγιο στην Αιτωλοακαρνανία..

Η Μονή Βαρνάκοβας

Μία από τις πέντε αρχαιότερες μονές στην Ελλάδα (μόλις ένα χρόνο νεότερη από το Μεγάλο Μετέωρο), βρίσκεται κρυμμένη σε ένα καταπράσινο τοπίο γεμάτο καστανιές, βελανιδιές και κέδρους, με εκπληκτική θέα στα Βαρδούσια Όρη. Η ιερά μονή της Παναγίας Βαρνάκοβας ιδρύθηκε το 1077 από τον Όσιο Αρσένιο τον Βαρνακοβίτη και είναι αφιερωμένη στην κοίμηση της Θεοτόκου. Το μοναστήρι το αγάπησαν και το προστάτησαν οι Κομνηνοί και οι

Παλαιολόγοι. Στη Μονή λειτούργησε κρυφό σχολειό από το 1520 έως περίπου τις αρχές του 19^{ου} αιώνα. Κάτω από την εκκλησία υπάρχουν τούνελ σε βάθος πέντε μέτρων.

Το 1821 ήταν ορμητήριο καπεταναίων της περιοχής. Πέντε χρόνια μετά, το 1826, καταστράφηκε από τους Τούρκους για να ξαναχτιστεί με χρήματα του Καποδίστρια, ο οποίος θεωρείται ο δεύτερος κτήτορας της Μονής. Σε έγγραφο του 1212 αναφέρονται 96 ιερομόναχοι, αλλά στις μέρες μας το γυναικείο μοναστήρι αριθμεί 14 μοναχές.

Στο εσωτερικό του ναού υπάρχει η εικόνα της Παναγίας η οποία θεωρείται θαυματουργή. Οι καλόγριες λένε πως πρόκειται μάλλον για παλαιά-απροσδιόριστης χρονολογίας- ρωσική εικόνα. Φαίνεται πως το πρόσωπό της είναι κομμένο σχεδόν στη μέση. Λέγεται πως αυτό έγινε το πρωί της 15^{ης} Αυγούστου 1940. Κατά τη διάρκεια της θείας λειτουργίας ακούστηκε βουητό τόσο έντονο που όλοι νόμιζαν πως γινόταν σεισμός. Επιστρέφοντας στα χωριά τους έμαθαν πως εκείνη την ώρα είχε τορπιλιστεί η << Έλλη >> στο λιμάνι της Τήνου.

Άγιον Όρος Βαράσοβας

Από τον 9^ο έως τον 12^ο αιώνα η περιοχή της Βαράσοβας-που ονομάζεται και <<Άγιον Όρος της Δυτικής Στερεάς>>- μετατρέπεται σε ασκητικό κέντρο. Το βουνό θεωρείται <<ιερό>>, ενώ στις κοιλάδες, στις χαράδρες και στις πλαγιές του αναπτύσσονται μονές και σκητές όπως του Αγίου Δημητρίου, της Παναξιώτισσας, της Παναγίας Τριμητού και άλλα. Πατριάρχες, λόγιοι, μητροπολίτες και συγγραφείς συνδέονται με τα μεγάλα μοναστικά συγκροτήματα. Και αν σήμερα εντοπίζονται σπήλαια- ασκηταριά, όπως οι Άγιοι

Πατέρες με τοιχογραφίες του 11^{ου} αιώνα, ο Άγιος Πέτρος, ο Άγιος Ιωάννης, ο Άγιος Αθανάσιος, ο Άγιος Νικόλαος δυτικής Βαράσοβας και ο Άγιος Νικόλαος νότιας Βαράσοβας είναι γιατί διάφοροι μοναχοί ανέβαιναν στις σπηλιές του βουνού για να απομονωθούν και να ασκητέψουν.

Ο Άγιος Νικόλαος Νότιας Βαράσοβας είναι στο σπήλαιο ανάμεσα στην Κάτω Βασιλική και το Κρυονέρι. Στο βάθος του σπηλαίου διακρίνονται οι ερειπωμένοι τοίχοι του μικρού ναού. Βόρεια των ερειπίων αυτών υπάρχει δεξαμενή με αγιασμό- όπως θεωρείται. Μικρότερα σπήλαια και κόγχες σχηματίζονται βόρεια και νότια του κεντρικού σπηλαίου και τα υπολείμματα της ξύλινης σκάλας στον τοίχο αποκαλύπτουν τον τρόπο ανάβασης από το κάτω σπήλαιο σε ένα άλλο που βρίσκεται ακριβώς από πάνω. Υπάρχει και ένα δεύτερο σπήλαιο ανεξερεύνητο σε ύψος 12 μέτρων, το οποίο προφανώς το χρησιμοποιούσαν οι μοναχοί ως <<εγκλείστρα>> για να έχουν την ησυχία τους.

Παναξιώτισσα (Ναός Κοίμησης Θεοτόκου)

Η Παναξιώτισσα (Γαυρολίμνης) αποτελεί καθολικό βυζαντινού μοναστηρίου. Ο Α. Ορλάνδος το χρονολογεί στο τέλος του 10^{ου} αιώνα και με βάση μορφολογικά στοιχεία του ναού (τριμερής νάρθηκας, επιμελημένη τοιχοποιία, διάκοσμος τρούλου, αναλογίες παραθύρου της κεντρικής αψίδας) ενισχύεται η χρονολόγησή του στην τελευταία εικοσιπενταετία του 10^{ου} αιώνα. Σε πρόσφατη έρευνα στον περιβάλλοντα χώρο του ναού καταγράφηκαν 13 γλυπτά μέλη που χρονολογικά ανάγονται στην Παλαιοχριστιανική περίοδο και υποδεικνύουν ύπαρξη παλαιοχριστιανικής Βασιλικής. Η Παναξιώτισσα ανήκει στον αρχιτεκτονικό τύπο του σταυροειδούς εγγεγραμμένου με τρούλο και ειδικότερα στους λεγόμενους "έλλαδικούς μεταβατικούς". Η λιθοδομή του αποτελείται από πελεκημένους ασβεστόλιθους με παρεμβολή πλίνθων. Ο τρούλος του, ψηλός και ραδινός, έχει περίτεχνη κεραμοπλαστική διακόσμηση. Εσωτερικά σώζονται περιορισμένα ίχνη τοιχογραφιών. Έχει τρεις εισόδους στο νάρθηκα και λιγιστά παράθυρα. Το 1983 διενεργηθήκαν σταυρωτές τομές στην υποθεμελίωση του βυζαντινού ναού, όπου αποκαλύφθηκε το αρχικό κατώφλι της βόρειας πόρτας, η θεμελίωσή του και πολυάριθμες ταφές.

Την ίδια χρονιά έγινε ενίσχυση της υποθεμελίωσης και πλακόστρωση του εξωτερικού. Επίσης έχει γίνει αντικατάσταση στέγης, αρμολόγημα τοιχοποιίας, ολοκλήρωση αναστηλωτικών εργασιών (1990). Η Παναξιώτισσα σήμερα αποτελεί ένα από τα αξιοθέατα της περιοχής της Ναυπακτίας.

Μονή Αγίου Ιωάννη Βουβόκου

Η ιστορία της καλύπτει περισσότερους από τρεις αιώνες. Η ακριβής ημερομηνία κτίσης της δεν είναι γνωστή. Το μόνο σίγουρο είναι η ημερομηνία

ανακαίνισης του καθολικού της μονής, η οποία σύμφωνα με τη μαρμάρινη πλάκα πάνω από την κεντρική πύλη του ναού έγινε το 1965. Αρχιτεκτονικά το καθολικό ανήκει στον τύπο του σταυροειδούς με τρούλο και αγιορείτικους χορούς. Μεγάλο ενδιαφέρον έχει η εικονογράφηση του ναού που πιθανολογείται ότι έγινε είτε μετά την ανακαίνισή του το 1965 είτε μεταξύ 1703 και 1722. η ποικιλία των χρωματικών τόνων, οι εκφραστικές προσωπογραφίες και η προσεκτική επιλογή των θεμάτων συνθέτουν ένα από τα πιο χαρακτηριστικά μνημεία της εκκλησιαστικής τέχνης του 17^{ου} αιώνα. Μέχρι τη διάλυσή της το 1833 η μονή ήταν ανδρική. Λειτούργησε ξανά το 1940 ως γυναικεία. Βρίσκεται 10 χλμ., στην κορυφή ενός βράθρου, ανατολικά του όρους Ρίγανη.

Η Μονή Αμπελακιώτισσας

Το μοναστήρι της Παναγίας της Αμπελακιώτισσας- Αγίου Πολυκάρπου οφείλει το όνομά του στην εικόνα της Παναγίας από τα Αμπελάκια της Θεσσαλίας, που φυλάσσεται στο μοναστήρι. Είναι μάλιστα τέτοια η αξία του, που το αποκαλούν << Κιβωτό της Ναυπακτίας >>. Η ιστορία έχει ως εξής: οι Τούρκοι καταλαμβάνοντας τα Αμπελάκια Θεσσαλίας πέταξαν την εικόνα της Παναγίας στον Πηγειό ώστε να την παρασύρει το ρεύμα και να χαθεί, όμως η εικόνα βρέθηκε (στις 15 Αυγούστου 1455) κρεμασμένη στα κλαδιά της βελανιδιάς που βρίσκεται πίσω από το ιερό του ναού. Τότε πρωτοχτίστηκε και το μοναστήρι. Βέβαια ο πρώτος ναός δεν σώζεται, γιατί μεσολάβησε η περίοδος

της βαυαρικής αντιβασιλείας και το μοναστήρι υπέστη φθορές, αν και έκλεισε μόνο για δυο-δύομιση χρόνια. Τελικά ξαναλειτούργησε. << Είκοσι χρόνια μετά την εύρεση της εικόνας, στο πλαίσιο ενός εράνου (1475) αποκτήθηκε από το μοναστήρι μας ο δεύτερος θησαυρός, το δεξί χέρι του Αγίου Πολύκαρπου, Επισκόπου Σμύρνης. Και τα δυο κειμήλια είναι θαυματουργά. Το χαρτί και το μελάνι όλου του κόσμου δεν φτάνουν για να γράψουν τα θαύματα>>, λέει ο νεαρός μοναχός Πολύκαρπος και μιλάει με θαυμασμό για την εικόνα και για το μοναστήρι.

Άγιος Νικόλαος ο Κρεμαστός

Βρίσκεται σε ύψος περίπου 550 μέτρα, βορειοανατολικά του Αιτωλικού, επάνω από το χωριό κεφαλόβρυσο. Ονομάστηκε Κρεμαστός από τον ιδρυτή της Μονής Νίκανδρο εξαιτίας του απόκρημνου βουνού. Μέσα στην σπηλιά εκκλησία υπάρχουν βραχογραφίες και ένα πηγάδι, ενώ σε όλα τα γύρω βράχια υπάρχουν παραστάσεις Αγίων. Αριστερά από την εκκλησία υπάρχει και η σκήτη όπου έζησε ο Άγιος Νικόλαος ο Κρεμαστός. Βόρεια του μεγάλου σπηλαιού βρίσκεται μικρότερο σπήλαιο ενώ και τα δύο είναι τοιχογραφημένα με σχέδια που αποτελούν σταθμό για την εξέλιξη της αγιογραφικής τέχνης στο δυτικό στερεοελλαδίτικο χώρο. Ξεχωρίζουν οι τοιχογραφίες της Βρεφοκρατούσας Θεοτόκου όπου η Παναγιά εικονίζεται να κρατάει μετάλλιο μπροστά στο στήθος της. Επίσης εκείνη της Γέννησης του Χριστού, του Αγίου Ιωάννη του Χρυσόστομου και η σκηνή του Ευαγγελισμού. Πολύ εκφραστική είναι και η Σταύρωση και η βραχογραφία του Αρχάγγελου Μιχαήλ.

Ζωοδόχου Πηγής-Αγία Ελεούσα

Στο μεγάλο φαράγγι της Κλεισούρας, τοπίο υποβλητικό αφού οι βράχοι υψώνονται κάθετα και μοιάζουν να κρέμονται από πάνω σου, βρίσκεται το μοναστήρι της Αγίας Ελεούσας, χτισμένο μέσα σε βράχο. Στο μοναστήρι μόνασε και πέθανε ο “καλόγερος της Κλεισούρας” Γιάννης Γούναρης, ο ήρωας που έσωσε το Μεσολόγγι στην πρώτη πολιορκία. Πάνω από το μοναστήρι υπάρχουν σκαλισμένα από τα νερά σε βράχο το “κεφάλι της Παναγίας και δίπλα ένα αρνί”.

Μονή Ρέθα

Το σημαντικότερο Μοναστήρι του Βάλτου είναι η **Μονή Ρέθα**. Η πρόσβαση σ’αυτό γίνεται από το δρόμο δεξιά της εθνικής οδού Αμφιλοχίας –Ιωαννίνων, στρίβοντας από το Ανοιξιάτικο. Το καθολικό του μοναστηρίου, μέσα σε

περίβολο κελιών, αρχιτεκτονικά ανήκει στον τρίκλιτο τετρακίονιο σταυρεπίστεγο τύπο. Στεγάζεται με πέντε τρούλους, ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του μνημείου, έναν κεντρικό και από δύο σε κάθε κλίτος. Μοναδική είναι η παράσταση της Αποκάλυψης στον εξωνάρθηκα και η επιβλητική σκηνή της Δευτέρας Παρουσίας. Η μονή χρονολογείται στα τέλη του 17^{ου} αιώνα. Στη διάρκεια της τουρκοκρατίας ήταν άσυλο ατόμων με ψυχικές παθήσεις. Διατηρούνται ακόμα οι κρίκοι για την καθήλωση των ψυχασθενών.

Ιαματικές πηγές

Στην επαρχιακή οδό Βόνιτσας Αμφιλοχίας, μετά το χωριό Δρυμός, υπάρχουν τα ιαματικά λουτρά Τρύφου τα οποία διαθέτουν οργανωμένο ξενώνα ανοικτό όλη τη διάρκεια του έτους. Στο χώρο αυτό εμόνασε τον 9^ο αιώνα ο όσιος Βάρβαρος ο Μυροβλύτης. Η περιοχή είναι πλούσια σε βλάστηση και τρεχούμενα νερά.

Στην επαρχιακή οδό προς Μοναστηράκι βρίσκονται οι γνωστές πηγές των ιαματικών νερών Κορπής

Κεφάλαιο5:Αναφορά τουριστικών καταλυμάτων στο Νομό

Μεσολόγγι

Theoxenia Hotel Β΄ κατηγορίας, ξενοδοχείο Αγάπη Β΄ κατηγορίας, Αντρα Inn Hotel Δ΄ κατηγορίας, το Ηλιοβασίλεμα.

Αιτωλικό

Αλεξάνδρα Δ΄ κατηγορίας

Αστακός

Stratos Hotel Δ΄ κατηγορίας, Beach Β΄ κατηγορίας

Αγρίνιο

IMPERIAL HOTEL *****,ALEXANDER*****,GALAXY Β΄, Λητώ Γ΄, Tourist Γ΄, Εσπέρια Β΄, Ακροπόλ Γ΄, Crystal Γ΄, Πανελλήνιον Δ΄, Η Σελήνη Δ΄

Αμφιλοχία

Αμβρακία Γ΄, Μιστράλ Γ΄, Oscar Γ΄, Ζέφυρος Δ΄, Έλενα Δ΄

Αντίρριο

Αντίρριο Γ' κατηγορία

Βόνιτσα

Bel Mare Γ' κατηγορίας, Πήγασος Γ' κατηγορίας, Βόνιτσα Γ' κατηγορίας, Λητώ Δ' κατηγορίας.

Θέρμο

Θέρμιος Απόλλων

Μύτικας

Cavo Μύτικας Γ' κατηγορίας, Simos Γ', Ακρογιάλι Ε', Κύματα Ε'.

Μενίδι

Sorokos Hotel, Hotel Δελφίни ***

Studios: Ο Γεράσιμος, Παντιώρας, Ποσειδών, Ακρογιάλι, Καρνάγιο, Δημοσθένης Σαλαμούρας.

Ναύπακτος

Nafs, Plaza, Iepanto beach***, Le Due Sorelle, Hotel Nafpaktos, Φλοισβος****.

Studios: Ξένιος, Δρυάδες, Τα Πέτρινα, Η Ελατού, Το Καναβέικο, Village Inn.

Πάλαιρος

Πάλαιρος Club Α΄ κατηγορίας, Βουνάκι Beach κ΄ Marina Α΄ κατηγορίας, Πάλαιρος Β΄, Porto Palmos Β΄.

Κεφάλαιο 6: Ενισχύσεις για την ανάπτυξη του νομού Αιτωλοακαρνανίας

Η Δυτική Ελλάδα αποκτά ένα μεγάλο πόλο έλξης επενδύσεων. Ο Αστακός και όλη η γύρω περιοχή θα αποτελέσουν ένα σύγχρονο, υψηλής αποτελεσματικότητας κέντρο, με ολοκληρωμένες λύσεις για το διεθνές εμπόριο. Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος και ο νομός Αιτωλοακαρνανίας, λόγω της γεωπολιτικής θέσης τους, αποκτούν, σήμερα, ιδιαίτερη σημασία και δυναμική. Στη δυναμική αυτή συμβάλουν, το γεγονός ότι θα διέρχεται από την περιφέρεια η Ιόνια Οδός και η άμεση σύνδεση της Ιόνιας Οδού με τη γέφυρα του Ρίου Αντιρρίου και την Πελοπόννησο. Η Δυτική Ελλάδα αποκτά ένα μεγάλο πόλο έλξης επενδύσεων. Η ΝΑΒΙΠΕ είναι η μοναδική Ναυτική και Βιομηχανική Περιοχή στην Ελλάδα, που διαθέτει δικό της λιμάνι πολλαπλών χρήσεων. Ο Αστακός και όλη η γύρω περιοχή γίνεται ένα σύγχρονο, (υψηλής αποτελεσματικότητας) διαμετακομιστικό κέντρο, που παρέχει ολοκληρωμένες λύσεις για το διεθνές εμπόριο.

- Η σπουδαιότητα των υποδομών της Βιομηχανικής Περιοχής και του διαμετακομιστικού κέντρου,
- ο ρόλος που αναλαμβάνουν για την ανάπτυξη του Νομού Αιτωλοακαρνανίας και της Δυτικής Ελλάδας,
- η δυνατότητά τους να συμβάλλουν στην προσέλκυση νέων επενδύσεων, αποτέλεσαν τους κυριότερους λόγους για την προώθηση και τη στήριξη της μεγάλης αυτής επένδυσης από το Υπουργείο Ανάπτυξης.

Η ΝΑΒΙΠΕ, ως Ελεύθερη Βιομηχανική και Επιχειρηματική Ζώνη, βρίσκεται σε άριστη γεωγραφική θέση, από πλευράς στρατηγικής και οικονομικής σημασίας. Και η θέση αυτή (κοντά σε διεθνείς θαλάσσιες οδούς) την καθιστά πύλη για την κυκλοφορία ανάμεσα στις ευρωπαϊκές χώρες και την Ανατολή. Την καθιστά

συνδετικό κρίκο ανάμεσα στην Αδριατική, τα Βαλκάνια και τις περιοχές της Μαύρης Θάλασσας.

Η περιοχή αυτή γίνεται, πια, μια νέα είσοδος της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Μετατρέπεται σε μοναδικό και άμεσο θαλάσσιο κόμβο μεταξύ της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και του υπόλοιπου κόσμου. Συμβάλλει βέβαια σε αυτό η λειτουργία του λιμανιού του Αστακού. Συμβάλλει, προπάντων, η άριστη σύνδεση της περιοχής με την ελληνική ενδοχώρα, μέσα από τις εθνικές οδούς που κατασκευάζονται. Υπογραμμίζω ότι η Ιόνια Οδός, της οποίας η κατασκευή έχει ξεκινήσει, ανοίγει μια νέα προοπτική για την ανάπτυξη ολόκληρης της Δυτικής Ελλάδας.

Παράλληλα, οι συγκεκριμένες υποδομές δημιουργούν νέες μεγάλες ευκαιρίες ανάπτυξης για την αστική και αγροτική οικονομία της ευρύτερης περιοχής της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος.

Δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για την οικονομική ενίσχυση της τοπικής κοινωνίας μέσω της ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας στην ευρύτερη περιοχή γύρω από τη ΝΑΒΙΠΕ και την Ιόνια Οδό.

Η ΝΑΒΙΠΕ βρίσκεται σε άριστη θέση, ώστε να γίνει κέντρο εμπορικών και βιομηχανικών επιχειρήσεων. Απέχει οδικός 3,5 ώρες από την Αθήνα και 6 ώρες από τη Θεσσαλονίκη. Επιπλέον, βρίσκεται μόλις 2 ώρες από το λιμάνι της Καλαμάτας και 1 ώρα από την Πάτρα.

Οι επιχειρήσεις που αναμένεται να εγκατασταθούν στη ΝΑΒΙΠΕ θα έχουν σημαντικά οφέλη όπως :

- Οικονομίες κλίμακας, λόγω της χρήσης κοινών αποθηκών, σταθμού παροχής ενέργειας, εγκαταστάσεων μεταφόρτωσης.
- Χαμηλότερο κόστος και βελτιωμένες υπηρεσίες κοινής ωφέλειας, όπως παροχή νερού και αποχετευτικό σύστημα.
- Χαμηλότερο κόστος για τη χρήση σύγχρονων συστημάτων επικοινωνίας και επεξεργασίας δεδομένων.

- Δυνατότητα εγκατάστασης μόνιμων εκθεσιακών χώρων.
- Απαλλαγή από τελωνειακά τέλη εισαγωγής, φόρους και άλλες επιβαρύνσεις.
- Παραλαβή πρώτων υλών χωρίς τελωνειακές διατυπώσεις.
- Μειωμένο κόστος μεταφοράς πρώτων υλών.
- Απαλλαγή από ορισμένες άδειες και εγκρίσεις που απαιτούνται, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
- Τα κίνητρα που προβλέπει ο αναπτυξιακός νόμος.
- Επιχορήγηση του κόστους μετεγκατάστασης στη ΝΑΒΙΠΕ.

Οι λιμενικές εγκαταστάσεις δίνουν πολλές ευκαιρίες:

- για την ανάπτυξη εμπορικών και βιομηχανικών δραστηριοτήτων,
- για την προσέλκυση νέων επενδύσεων, κυρίως στον τομέα των βιοκαυσίμων,
- για την εξαγωγή των τοπικών προϊόντων.

Η γεωγραφική θέση του λιμανιού, η υποδομή και το οικονομικό περιβάλλον ευνοούν την ανάπτυξη μεγάλου αριθμού λιμενικών δραστηριοτήτων και σχετικών εμπορικών υπηρεσιών. Και όλα αυτά αφορούν άμεσα τους κατοίκους του νομού Αιτωλοακαρνανίας. Δημιουργούν νέες ευκαιρίες για όλους. Προσφέρουν νέες θέσεις εργασίας.

Μερικές από τις δραστηριότητες που πρόκειται να αναπτυχθούν ιδιαίτερα είναι :

- Η διαμετακόμιση φορτίων και αυτοκινήτων.
- Η μεταφόρτωση υγρών φορτίων και φορτίων χύδην
- Η αποθήκευση φορτίων.
- Οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης των συναλλασσόμενων με την περιοχή της ΝΑΒΙΠΕ (εστιατόρια, τράπεζες, σταθμοί υγρών καυσίμων, mini market κλπ)
- Οι λειτουργίες πορθμείων.

- Η παραλαβή, παράδοση και διαχείριση φορτίων.
- Οι υπηρεσίες συντήρησης και επισκευής του εξοπλισμού του Λιμένα.
- Οι δεκάδες τεχνικές υπηρεσίες (πχ. Επιθεώρηση αυτοκινήτων, επεξεργασία και συσκευασία ξύλου, εργασίες ψύξης, επισκευή, συναρμολόγηση κλπ)

Όλα τα παραπάνω αποτελούν κλειδιά για την επίλυση μακροχρόνιων προβλημάτων του Νομού Αιτωλοακαρνανίας, ο οποίος αποκτά πλέον τις υποδομές να καταστεί πραγματικό αναπτυξιακό κέντρο.

Τα τελευταία δυο χρόνια εφαρμόζουμε συγκροτημένο αναπτυξιακό σχέδιο. Προωθούμε τομές και μεταρρυθμίσεις, που ενισχύουν την επιχειρηματικότητα και βελτιώνουν τη ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων. Δημιουργούμε ευνοϊκό επιχειρηματικό περιβάλλον, ελκυστικό για την πραγματοποίηση επενδύσεων από Έλληνες και ξένους επενδυτές.

- Απλοποιούμε το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την επιχειρηματική δραστηριότητα.
- Παραμερίζουμε τα γραφειοκρατικά εμπόδια.
- Μειώνουμε το διοικητικό βάρος για τις επιχειρήσεις.
- Αναβαθμίζουμε τις δομές στήριξης των επιχειρήσεων.
- Ενισχύουμε την επενδυτική δραστηριότητα στις νέες τεχνολογίες, την ποιότητα, την έρευνα, την καινοτομία, τον εξαγωγικό προσανατολισμό και τις Άμμε.

Ανάπτυξη αγροτουρισμού

Η Εταιρεία Ανάπτυξης Λίμνης Τριχωνίδας (Τριχωνίδα ΑΕ), που υλοποιεί το τοπικό πρόγραμμα Leader+ στις περιοχές εφαρμογής των Νομών Αιτωλοακαρνανίας και Ευρυτανίας, για την δημιουργία ή επέκταση - βελτίωση επιχειρήσεων, που θα παράγουν ή θα επεξεργάζονται τοπικά προϊόντα, που ανήκουν στον μεταποιητικό τομέα της πρωτογενούς ζωικής παραγωγής. Ειδικότερα οι επιλέξιμες δράσεις κατά τομέα είναι οι ακόλουθες: Κρέας, Γάλα, Αυγά και πουλερικά (πλην σφαγείων), Μέλι, Σηροτροφία. Η χρηματοδότηση αφορά την δημιουργία επισκέψιμων αγροκτημάτων με υποδομή διανυκτέρευσης, όπου η ελάχιστη απαιτούμενη έκταση δε μπορεί να είναι μικρότερη των 20 στρεμμάτων, συνεχόμενης και ήδη παραγωγικής γης. Το αγρόκτημα θα περιλαμβάνει την περιορισμένης έκτασης συμπλήρωση και βελτίωση του φυτικού κεφαλαίου, καθώς και την πρώτη αγορά ζώων. Προβλέπεται η ύπαρξη χώρου προβολής των προϊόντων του αγροκτήματος καθώς και των τοπικών παραδοσιακών προϊόντων της περιοχής. Μέσω του αγροκτήματος θα δίνεται η δυνατότητα στους επισκέπτες να συμμετέχουν στις διάφορες αγροτικές δραστηριότητες. Η καινοτομία της τουριστικής πρακτικής αυτών των αγροκτημάτων θα είναι το γεγονός ότι ο επισκέπτης θα μπορεί να συμμετέχει στις εργασίες του αγροκτήματος, να προετοιμάζει το πρωινό ή το γεύμα του, από προϊόντα που θα παράγονται στο αγρόκτημα (γάλα, αυγά, τυρί, κηπευτικά, κρέας) και να κάνει μικρούς περιπάτους με τα άλογα και τα ποδήλατα που θα είναι διαθέσιμα

Το ποσοστό της ενίσχυσης είναι 55%, ενώ ο διαθέσιμος προϋπολογισμός για την δράση φτάνει τα 394,978 ευρώ.

Προγράμματα

ΔΡΑΣΕΙΣ

Κοινοτική Πρωτοβουλία Leader +

Η ΑΙΤΩΛΙΑ Α.Ε. διαχειρίζεται για την περιοχή παρέμβασής της την Κοινοτική Πρωτοβουλία Leader+ με συνολικό προϋπολογισμό 8.160.340,96€ για την χρονική περίοδο 2002 – 2008.

Στην περιοχή παρέμβασης δίνεται έμφαση στην ποιότητα και στους ακόλουθους τομείς:

- Στην ανάπτυξη του αγροτουρισμού και των ήπιων μορφών τουρισμού
- Στην ανάδειξη της ταυτότητας της περιοχής
- Στην αξιοποίηση των πολιτιστικών, περιβαλλοντικών και φυσικών πόρων
- Στην προσέλκυση επισκεπτών
- Στην ενίσχυση της μεταποίησης και εμπορίας των τοπικών αγροτικών προϊόντων
- Στην ορθολογικότερη εκμετάλλευση των τοπικών πόρων
- Στην τεχνολογία

Κοινοτική Πρωτοβουλία EQUAL

Η ΑΙΤΩΛΙΑ Α.Ε. είναι συντονιστής εταίρος της Αναπτυξιακής Σύμπραξης «Σύμφωνο Προώθησης της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας στην

Αιτωλοακαρνανία», η οποία υλοποιεί το έργο «Κοινωνική Επιχειρηματικότητα για την Καταπολέμηση του Αποκλεισμού», προϋπολογισμού 880.411,00€

Σκοπός του έργου είναι:

- Η μελέτη των αναπτυξιακών δυνατοτήτων της κοινωνικής οικονομίας στο Νομό Αιτωλοακαρνανίας
- Η συγκρότηση μόνιμου forum κοινωνικών, πολιτικών και οικονομικών παραγόντων της περιοχής της Αιτωλοακαρνανίας
- Η κατάρτιση τοπικής αναπτυξιακής στρατηγικής στο πεδίο της κοινωνικής επιχειρηματικότητας
- Η πιλοτική λειτουργία κοινωνικών επιχειρήσεων
- Η εκπαίδευση ατόμων από ευπαθείς κοινωνικές ομάδες σε ειδικότητες και επαγγέλματα της κοινωνικής οικονομίας
- Η ευαισθητοποίηση των δημοσίων και ιδιωτικών φορέων αλλά και της κοινής γνώμης του Νομού Αιτωλοακαρνανίας σε θέματα κοινωνικής επιχειρηματικότητας

Η ΑΙΤΩΛΙΑ Α.Ε. είναι ο βασικός μέτοχος της ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΝΑΥΠΙΑΚΤΟΥ Ε.Π.Ε., η οποία ιδρύθηκε στο πλαίσιο της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας EQUAL και η οποία δραστηριοποιείται στους τομείς του πολιτισμού, του τουρισμού και της διαφήμισης. Στην εν λόγω εταιρεία απασχολούνται με πλήρη απασχόληση οκτώ άτομα από ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, εκ των οποίων δυο άτομα συμμετέχουν στο εταιρικό κεφάλαιο.

Κοινοτική Πρωτοβουλία INTERREG III C/East – INNOREF

Στο πλαίσιο του προγράμματος INNOREF της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας INTERREG III C /East, η εταιρεία μας είναι συντονιστής εταίρος του υποπρογράμματος «Αγροτουριστικό προϊόν με ονομασία προέλευσης» με συνολικό προϋπολογισμό 500.000,00€ για την περίοδο 2005 – 2007. Το υποπρόγραμμα στοχεύει στη δημιουργία ενός διαπεριφερειακού σήματος ποιότητας για τις αγροτουριστικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις παρακάτω περιφέρειες:

- Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας
- Περιφέρεια της Umbria
- Περιφέρεια της Friuli Venezia Giulia
- Περιφέρεια του Hranicko Chech Republic

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

Η ΑΙΤΩΛΙΑ Α.Ε. σε συνεργασία με τις Περιφέρειες Στερεάς και Δυτικής Ελλάδας καθώς και τους Δήμους Ευπαλίου, Αντιρρίου, Αποδοτίας, Πλατάνου, Χάλκειας και Πυλίνης, λειτουργεί το Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» για το λογαριασμό των ανωτέρω Δήμων μετόχων της.

Συμμετογή στη διαχείριση προγραμμάτων:

Δομή στήριξης υπουργείου γεωργίας

Στο πλαίσιο του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Δυτικής Ελλάδος και του ΟΠΑΑΧ, υλοποιείται το ΠΕΠ Ορεινής Ναυπακτίας, η συνολική εγκεκριμένη Δημόσια Δαπάνη του Προγράμματος ανέρχεται σε 6.215.000,00€ Η ΑΙΤΩΛΙΑ Α.Ε. συμμετέχει αναλαμβάνοντας τη λειτουργία της antenna Ναυπακτίας Η περιοχή εφαρμογής του προγράμματος Ορεινής Ναυπακτίας είναι τα Ορεινά Δημοτικά Διαμερίσματα των Δήμων Αποδοτίας, Ναυπάκτου, Πλατάνου και Πυλίνης.

Κετα δυτικής Ελλάδας

Η ΑΙΤΩΛΙΑ Α.Ε. συμμετέχει ως εταίρος στο ΚΕΤΑ Δυτικής Ελλάδας, αναλαμβάνοντας τη λειτουργία της antenna Ναυπάκτου, παρέχοντας υπηρεσίες όπως:

- Ενημέρωση – πληροφόρηση – καλλιέργεια επιχειρηματικού πνεύματος
- Παρακολούθηση της ανταγωνιστικότητας των Μ.Μ.Ε.
- Εξατομικευμένη υποστήριξη
- Διαμεσολάβηση – αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων

- Υποστήριξη στη διεθνοποίηση – εξαγωγικός προσανατολισμός

«Εγρήγορση»

Η ΑΙΤΩΛΙΑ Α.Ε. συμμετέχει ως εταίρος στο έργο «ΕΓΡΗΓΟΡΣΗ» του Μέτρου 5.3 του Ε.Π. «Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση», το οποίο αποσκοπεί στην συμβουλευτική υποστήριξη γυναικών για την προώθησή τους σε προγράμματα κατάρτισης στην αγορά εργασίας.

«Κοινοτική Πρωτοβουλία INTERREG IIIB/CADSES/WAREMA »

Η ΑΙΤΩΛΙΑ Α.Ε. συμμετέχει ως εταίρος στο έργο «Διαχείριση Υδάτινων Πόρων σε Προστατευόμενες Περιοχές», σε συνεργασία με φορείς από την Ιταλία, την Ουγγαρία, την Τσεχία και την Ελλάδα. Το έργο αποσκοπεί στην εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για το νερό (WFD 2000/60) σχετικά με την ολοκληρωμένη διαχείριση υδατικών πόρων σε επίπεδο λεκάνης απορροής. Πιλοτική περιοχή του έργου για την Ελλάδα είναι η Λιμνοθάλασσα Μεσολογίου.

Προγράμματα που έχουν υλοποιηθεί :

Κοινοτική Πρωτοβουλία Leader II

Η ΑΙΤΩΛΙΑ Α.Ε. διαχειρίστηκε για την περιοχή παρέμβασής της την Κοινοτική Πρωτοβουλία Leader II με συνολικό προϋπολογισμό **1.325.188.000 δραχμές** για τη χρονική περίοδο 1995-2000.

Στην περιοχή παρέμβασης δίνεται έμφαση κυρίως στους ακόλουθους τομείς:

- στην ανάπτυξη του αγροτουρισμού και των ήπιων μορφών τουρισμού
- στην οργάνωση και το σχεδιασμό της παραγωγής
- στην ενίσχυση της μεταποίησης και εμπορίας των τοπικών αγροτικών προϊόντων
- στην ορθολογικότερη εκμετάλλευση των τοπικών πόρων

Κατά το διάστημα εφαρμογής του προγράμματος Leader II στο Νομό Αιτωλοακαρνανίας προέκυψαν πολλά και ποικίλα οφέλη και αναμένεται να προκύψουν ακόμη περισσότερα κατά την λειτουργία των έργων.

Μεταξύ άλλων:

- Αναμένεται αύξηση του αριθμού των επισκεπτών και των τουριστικών υποδομών.
- Με την εφαρμογή του προγράμματος δημιουργούνται νέες υποδομές και δραστηριότητες ήπιας τουριστικής ανάπτυξης, όπως ξενώνες, μονάδες εστίασης, σαλέ και εναλλακτικές μορφές τουρισμού.
- Αναμένεται να αναδειχθούν τουριστικά και να προβληθούν περιοχές ιδιαίτερου κάλους που ήταν άγνωστες μέχρι σήμερα.
- Τέλος, αναμένεται η ενίσχυση της παραδοσιακής χειροτεχνίας, η ανάδειξη και προβολή της πολιτιστικής παράδοσης και ο εκσυγχρονισμός των επιχειρήσεων.

Η ΑΙΤΩΛΙΑ Α.Ε. ολοκληρώνοντας με απόλυτη επιτυχία τα έργα της Κ.Π. Leader II διεκδικεί την συμμετοχή της στην Leader+. Απέδειξε ότι θέλει και μπορεί να υλοποιήσει ορθολογικά δράσεις και ενέργειες ανάπτυξης του αγροτουρισμού στην περιοχή παρέμβασής της.

Πρόγραμμα συνοδευτικών υποστηρικτικών υπηρεσιών «ο πλατών»

Η ΑΙΤΩΛΙΑ Α.Ε. συμμετείχε ως εταίρος στο πρόγραμμα συνοδευτικών υποστηρικτικών υπηρεσιών «Ο ΠΛΑΤΩΝ» υλοποιώντας δράσεις δημοσιότητας

Integra

Η ΑΙΤΩΛΙΑ Α.Ε. συνδιαχειρίστηκε με άλλους φορείς το πρόγραμμα INTEGRA συνολικού προϋπολογισμού 100.000.000 δραχμών που εποπτεύεται από το Υπουργείο Εργασίας. Μέσω του προγράμματος αυτού εκπαιδεύτηκαν 12 άνεργες γυναίκες της περιοχής για τη δημιουργία γυναικείου συνεταιρισμού με σκοπό τη παραγωγή και εμπορία τοπικών προϊόντων.

Επιχειρησιακά Σχέδια Καποδιστριακών Δήμων

Για την ενίσχυση της λειτουργίας των νέων Δήμων η ΑΙΤΩΛΙΑ Α.Ε., θεωρώντας ότι έχει χρέος να συνδράμει αποφασιστικά στο θεσμό της τοπικής Αυτοδιοίκησης σε επίπεδο τεχνογνωσίας, ειδικών πληροφοριών και μελετών, ίδρυσε για το σκοπό αυτό Ειδικό Γραφείο Υποστήριξης των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ένα πρώτο μέτρο είναι η εκπόνηση μελετών για κάθε νέο Δήμο με στόχο την ανάδειξη προτεραιοτήτων που επιταχύνουν την κοινωνική, περιβαλλοντική και οικονομική αναβάθμιση των Ο.Τ.Α.

Συγκεκριμένα έχουν εκπονηθεί :

1. Συμμετοχή στην εκπόνηση «Στρατηγικού Προγράμματος Δράσης για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη των Ορεινών Περιοχών», Πίνδος – Κέντρο Στρατηγικού Σχεδιασμού.
2. Επιχειρησιακό Σχέδιο Ολοκληρωμένου Προγράμματος Ανάπτυξης Ορεινής Ζώνης Ναυπακτίας/Μελέτη Ορεινών Όγκων Ναυπακτίας (Δήμοι Ναυπάκτου, Πλατάνου, Αποδοτίας, Πυλίνης). Η ανάθεση έγινε με διαγωνισμό από την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας.
3. Στα πλαίσια του Προγράμματος Ανάπτυξη Ορεινής Ζώνης Ναυπακτίας η Αιτωλία Α.Ε. έχει εκπονήσει:
4. Μελέτη Αποκατάστασης Δημοτικών Σχολείων Χρυσόβου και Ελατόβρυσης
5. Μελέτη βελτίωσης αγροτικού δρόμου που συνδέει τα Δ.Δ. Καστανιάς και Αγίου Δημητρίου
6. Μελέτη Βελτίωσης αγροτικού δρόμου που συνδέει την 21^η Ε.Ο. με τον οικισμό Παλαιοκλήσι Δ.Δ. Πλατάνου
7. Θα υλοποιηθεί άμεσα η Μελέτη Ανάπλασης πεζοδρομίων και πλατειών οικισμών του Δήμου Πυλίνης
8. Μελέτη για την επιλογή άριστης λύσης στη διαχείριση των απορριμμάτων του Δήμου Ευπαλίου

9. Μελέτη για την αξιοποίηση –Διαχείριση οικοσυστήματος λεκάνης απορροής υδάτων ποταμών Μόρνου και Ευήνου

Για το συνολικό επιχειρησιακό σχεδιασμό εκπονήθηκε αναπτυξιακό πρόγραμμα για Δήμους μέτοχους καθώς επίσης και ένα πρόγραμμα για το σύνολο της περιοχής παρέμβασης της εταιρείας.

Συγκεκριμένα έχουν εκπονηθεί :

1. Μελέτη Τουριστικής Προβολής του Δήμου Αποδοτίας (ΕΠΤΑ)
2. Αναπτυξιακή Μελέτη Δήμου Ευπαλίου (Leader)
3. Αναπτυξιακή Μελέτη Δήμου Πλατάνου (Leader)
4. Αναπτυξιακή Μελέτη Δήμου Πυλίνης (Leader)

Σχέδια δράσης που έχουν καταρτιστεί για λογαριασμό φορέων:

1. Στο πλαίσιο του Μέτρου 6.1.1 «ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ – ΕΓΓΕΙΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ» του Ε.Π. της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος 2000-2006.

Τίτλος Έργου : «Τηλεμετρικά συστήματα για την απομακρυσμένη συλλογή και μέτρηση των περιβαλλοντικών παραμέτρων στο Δήμο Αποδοτίας»

Φορέας υλοποίησης: Δήμος Αποδοτίας

Φορέας χρηματοδότησης: Π.Δ.Ε.

2. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ

Τίτλος Προγράμματος : Προδιαγραφές για τη χωροθέτηση και λειτουργία ελεγχόμενης κυνηγητικής περιοχής στο εδαφικό διαμέρισμα του Δήμου Πυλίνης στην Ορεινή Ναυπακτία.

Φορέας υλοποίησης: ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΗΝΗΣ

Φορέας χρηματοδότησης: ΥΠΕΧΩΔΕ

3. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ

Τίτλος Προγράμματος : Εκπόνηση διαχειριστικού σχεδίου για τον πληθυσμό του ζαρκαδιού στην περιοχή του Δήμου Ευπαλίου και προτάσεις για σχέδιο παρακολούθησης των πληθυσμών του είδους σε περιοχές φορέων διαχείρισης.

Φορέας υλοποίησης: ΔΗΜΟΣ ΕΥΠΑΛΙΟΥ ΦΩΚΙΔΟΣ

Φορέας χρηματοδότησης: ΥΠΕΧΩΔΕ

4. Στο πλαίσιο του Μέτρου 2.1 «**ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ**» του Ε.Π. της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος 2000-2006.

Τίτλος Έργου : « Ψηφιοποίηση και Τεκμηρίωση Πολιτιστικών Πόρων και Τουριστικού

Προϊόντος Ι.Π. Μεσολογγίου»

Φορέας υλοποίησης: Δήμος Ι.Π. Μεσολογγίου

Φορέας χρηματοδότησης: Π.Δ.Ε.

5. Περιφερειακό Πρόγραμμα Καινοτόμων Ενεργειών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για την περίοδο 2004-2006.

Τίτλος του έργου: «Εκμετάλλευση των ιχθυοκαλλιεργητικών τεχνικών για τον εμπλουτισμό, τη στήριξη αποθεμάτων και την ανάπτυξη δραστηριοτήτων αλιείας σε επιλεγμένα υδάτινα οικοσυστήματα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας»

Φορέας υλοποίησης: Ο.Ε.Τ. –Σ.Α.Ε. Οργανισμός Επιστημονικής Τεκμηρίωσης και Μελετών της Συνομοσπονδίας Αλιέων Ελλάδας

Φορέας χρηματοδότησης: Π.Δ.Ε.

6. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ

Τίτλος Προγράμματος: Αναγνωριστική μελέτη του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής πηγές Ευήνου – Όρος Οξυά (Σαράνταινα) – Δυτικά Βαρδούσια (ρSCI 2450001), και δημιουργία μόνιμης έκθεσης και υλικού για την υποστήριξη της λειτουργίας του Περιβαλλοντικού Κέντρου Λεύκας- Δήμου Αποδοτίας.

Φορέας Υλοποίησης: ΑΙΤΩΛΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε

Φορέας χρηματοδότησης: ΥΠΕΧΩΔΕ

7.Τίτλος Προγράμματος: Προστασία Περιβάλλοντος και Βιώσιμη ανάπτυξη Δήμου Δομνίστας.

Φορέας Υλοποίησης: Δήμος Δομνίστας.

Φορέας χρηματοδότησης: ΥΠΕΧΩΔΕ

Κεφάλαιο 7: Η τουριστική κίνηση στο νομό Αιτωλοακαρνανίας

Ο τουρισμός στην Ελλάδα αποτελεί μια σημαντική οικονομική δραστηριότητα, που κατέχει κυρίαρχη θέση στον τριτογενή τομέα. Η Ελλάδα αποδείχθηκε από την πρώτη στιγμή που εμφανίστηκε στην αγορά, μια αξιόλογη περιοχή υποδοχής του τουριστικού ρεύματος και γρήγορα καθιερώθηκε σαν παραδοσιακός προορισμός του οργανωμένου μαζικού τουρισμού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής υπηρεσίας, η τουριστική κίνηση στο νομό Αιτωλοακαρνανίας έχει ως εξής:

1995-1996: για τα ξενοδοχεία Β κατηγορίας οι διανυκτερεύσεις το 1995 είναι 55,5 και το 1996 52,8. Για τα ξενοδοχεία Γ κατηγορίας, το 1995 είναι 31,4 και το 1996 29,0. Στη κατηγορία ξενοδοχείων Δ-Ε για το έτος 1995 είναι 19,6 και το 1996 18,6. Στα Μοτέλ Β κατηγορίας οι διανυκτερεύσεις για το 1995 είναι 42,1 και το 1996 40,8, στους Ξενώνες το 1995 είναι 36,7 και το 1996 58,3 και στα επιπλωμένα διαμερίσματα το 1995 είναι 113,5 και το 1996 62,8. Το 1996 υπάρχει μείωση της τουριστικής κίνησης σε σχέση με το 1995.

1997-1998: στα ξενοδοχεία Β κατηγορίας το 1997 είναι 54,2 αυξημένη η τουριστική κίνηση σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά και το 1998 54,5. Στη Γ' κατηγορία τα ποσοστά διανυκτερεύσεων για τις χρονιές 1997-1998 είναι 38,5 και 39,8 αντίστοιχα. Στα Μοτέλ κατηγορίας ΑΑ-Ε το 1997 είναι 34,4 και το 1998 30,2, στους ξενώνες το 1997 είναι 44,3 και το 1998 45,4 και στα επιπλωμένα διαμερίσματα το 1997 οι διανυκτερεύσεις είναι 30,4 και 23,0 το 1998.

1999-2000: για τα ξενοδοχεία Β κατηγορίας οι διανυκτερεύσεις το 1999 έφτασαν το 43,4 και το 2000 41,8 στη Γ' κατηγορία το 1999 είναι 33,6 και το 2000 35,5 και στα ξενοδοχεία κατηγορία Δ-Ε το ποσοστό διανυκτερεύσεων το 1999 είναι 22,9 και το 2000 16,1. Στα Μοτέλ κατηγορίας ΑΑ-Ε το 1999 είναι 24,1 και το 2000 35,8, στους ξενώνες οι διανυκτερεύσεις το 1999 53,9 και το

2000 50,4, και στα επιπλωμένα διαμερίσματα το 1999 είναι 63,1 και το 2000 61,8. Βλέπουμε μια μείωση σε σχέση με τις χρονιές 1997-1998.

2001-2002: Για τα ξενοδοχεία Α κατηγορίας το 2001 το ποσοστό των διανυκτερεύσεων είναι 66,7 ενώ για το 2002 δεν υπάρχουν στοιχεία. Για τα ξενοδοχεία Β κατηγορίας το 2001 είναι 47,7 και το 2002 52,8 στη Γ κατηγορία ξενοδοχείων η τουριστική κίνηση για το 2001 έφτασε το 33,0 και το 2002 36,9 και στα ξενοδοχεία κατηγορίας Δ-Ε για το 2001 είναι 22,5 και το 2002 16,0. Στα Μοτέλ κατηγορίας ΑΑ-Ε το ποσοστό των διανυκτερεύσεων για το 2001 έφτασε 28,6 και το 2002 26,4, στους ξενώνες το 2001 είναι 52,8 και το 2002 41,2 και στα επιπλωμένα διαμερίσματα το 2001 είναι 36,2 και το 2002 21,2.

2003-2004: Στα ξενοδοχεία Α κατηγορίας οι διανυκτερεύσεις το 2003 είναι 58,0 και το 2004 71,6, στα ξενοδοχεία Β κατηγορίας το 2003 είναι 50,6 και το 2004 48,9 στη Γ κατηγορία τα ποσοστά διανυκτερεύσεων για το 2003 είναι 28,7 και το 2004 26,7 και στα ξενοδοχεία Δ-Ε κατηγορίας το 2003 είναι 26,7 και το 2004 21,5. στα Μοτέλ κατηγορίας ΑΑ-Ε η τουριστική κίνηση για το 2003 είναι 31,1 και το 2004 38,1, στους ξενώνες το 2003 είναι 51,6 ενώ για το 2004 δεν υπάρχουν στοιχεία και στα επιπλωμένα δωμάτια το 2003 είναι 17,6 και το 2004 16,9.

Βάση των στοιχείων της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας για τις χρονιές 1995-2004 οι διανυκτερεύσεις στο σύνολο πλην των camping έχουν ως εξής: το 1995 είναι 38,9 και το 2004 36,5, επομένως έχουμε μείωση της τουριστικής κίνησης έως το 2004.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Επιλογικά, από όλα τα παραπάνω στοιχεία και αναφορές καταλήγουμε σε κάποια καίρια και ουσιαστικά συμπεράσματα για το νομό Αιτωλοακαρνανίας.

Είναι φανερό, ότι η οικονομική ανάπτυξη του νομού στηρίζεται σε πόρους, οι οποίοι δεν έχουν άμεση σχέση με κάθε μορφή τουρισμού. Οι πόροι αυτοί διακρίνονται σε κτηνοτροφία, γεωργία, αλιεία και άλλους που έχουν σχέση με τις βιοποριστικές ανάγκες των κατοίκων του νομού.

Με το πέρασμα των χρόνων και με την επιρροή των νέων συνθηκών ανάπτυξης και ο συγκεκριμένος νομός χρειάζεται τον τουρισμό ως μέσο εξέλιξης με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Ξεκινώντας από τις πόλεις και τις μεγάλες επαρχίες του νομού, λόγω πυκνοκατοίκησης φάνηκαν νωρίτερα οι ανάγκες για τουριστική ανάπτυξη. Εκτός της πόλης του Αγρινίου που στήριξε την οικονομία της στην ανάπτυξη της βιομηχανίας, άλλες πόλεις και με κυρίαρχες αυτή της Ναύπακτου και του Μεσολογγίου, στηρίζονται πλέον κατά ένα μεγάλο ποσοστό στο τουρισμό, πέρα από τους προαναφερθέντες βασικούς πόρους.

Βέβαια είναι φανερό ότι οι βάσεις του τουριστικού ενδιαφέροντος έχουν ήδη γίνει όπως, ξενοδοχειακά συγκροτήματα, οργανωμένες παραλίες, πολυτελή και εξοπλισμένα καταστήματα διασκέδασης και γενικότερα όλα τα βασικά στοιχεία τουριστικής υποδοχής.

Γίνεται λοιπόν κατανοητό ότι η προώθηση του τουρισμού στο νομό είναι πλέον από τους κυριότερους μοχλούς ανάπτυξης.

Είναι λοιπόν απαραίτητο, η ανάπτυξη να συνεχίσει σε αυτούς τους ρυθμούς αφού οι προϋποθέσεις υπάρχουν να αξιοποιηθούν με το καλύτερο τρόπο. Είναι κοινή διαπίστωση ότι είναι απαραίτητη η ποιοτική εξυπηρέτηση του πελάτη κάτι που αποτελεί βασική προϋπόθεση για την τουριστική ανάπτυξη του νομού. Συνεχίζοντας επισημαίνεται ότι είναι απαραίτητη η τουριστική

εκπαίδευση, η ειδίκευση αλλά και η αναβάθμιση και βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Για τη πραγματοποίηση των παραπάνω είναι απαραίτητη η διαφημιστική προβολή του νομού και των τουριστικών της ενδιαφερόντων. Γίνεται αντιληπτό ότι πέρα από τα βασικά τουριστικά ενδιαφέροντα που μπορεί να προσελκύσουν τον κόσμο και τα οποία μπορούν να βρουν και σε άλλους νομούς είναι απαραίτητο να προωθηθούν και να αναπτυχθούν και κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά – τόποι που διαθέτει ο νομός. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το κρυμμένο σπήλαιο της Κονοπίνας (Ξηρομέρου). Πρόκειται για ένα ωραίο και πολύ σημαντικό σπήλαιο από επιστημονική άποψη με εντυπωσιακά πετρώματα, σταλαγμίτες και σταλακτίτες. Είναι φανερό λοιπόν ότι το σπήλαιο αυτό είναι ένας λόγος τουριστικής έλξης, το οποίο βέβαια ακόμη δεν έχει αξιοποιηθεί όπως του αρμόζει.

Επίσης, ένας κλασικός τρόπος υποδοχής επισκεπτών είναι η φιλοξενία ακτοπολικών μέσων. Για να πραγματοποιηθεί αυτό είναι απαραίτητη η δημιουργία μαρίνας στις σημαντικότερες παραθαλάσσιες πόλεις. Αν τα, οπουδήποτε μεγέθους σκάφη χαίρονται της σωστής υποδοχής στους παραθαλάσσιους τουριστικούς τόπους του νομού θα επιχειρούν τις συνεχείς επισκέψεις στο νομό. Είναι φανερό ότι αυτό θα βελτιώσει τον αριθμό των επισκεπτών και της ανάπτυξης των τουριστικών υποδομών.

Με δεδομένα όλα τα παραπάνω σημαντικά και απαραίτητα επιχειρησιακά βήματα των αρμοδίων αλλά και των κατοίκων ειδικότερα θα υπάρξει σταδιακή αξιοποίηση του νομού σε αυτό το επίπεδο. Στη συνέχεια, θα είναι δυνατό να αξιοποιηθεί, να αναπτύξει και να χρησιμοποιήσει ο νομός τις δυνατότητες που διαθέτει για εναλλακτικό τουρισμό, κάτι που επιφέρει μεγάλες οικονομικές εισφορές.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- «Ανακαλύψτε την Ελλάδα», Ένθετο της εφημερίδας τα ΝΕΑ, τεύχος 16
- «Ιστορία της Ακαρνανίας», Γεωργίου Α. Φερεντίνου
- «Βυζαντινή Αιτωλοακαρνανία», Παλιούρας Αθανάσιος, 2004, Αγρίνιο

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

- Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας
- Επιμελητήριο Αιτωλοακαρνανίας
- ΤΕΕ Αιτωλοακαρνανίας
- Αναπτυξιακή Αιτωλοακαρνανίας Α.Ε. (ΑΝΑΙΤ)
- Αιτωλική Αναπτυξιακή Α.Ε.
- Αναπτυξιακή Εταιρεία "Τριγωνίδα Α.Ε."

ΙΣΤΟΓΡΑΦΙΑ

- www.aitoloakarnania.gr/index.htm
- www.westerngreece.gr
- www.gnto.gr
- www.anait.gr
- www.aitoliki.gr